

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 24—	12—	6—	2—	
v upravnistvu prejemati:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 22—	11—	5-50	1-90	

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izbija vsak dan zvečer izvenšati modelje in praznike.

Inserati veljajo: peterskopna petlet vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 25—	13—	6-50	2-30	
za Nemčijo:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 30—	15—	7-50	2-50	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

V znamenju Š. 14.

Dunaj, 28. januarja.

Iz nemških krogov so se danes širile vesti, da se češki obstrukcionisti že pogajajo z grofom Stürgkhom radi obustavljenja svoje obstrukcije. Poročali smo že o konferenci, ki se je opoldan vršila med agrarnimi voditelji in ministrskim predsednikom. Rezultat te konference pa je, kakor nam zatrjuje eden izmed udeležnikov, popolnoma negativen. Češki agrarci so grofu Stürgkhu naznačili, da se sami sploh ne morejo pogajati, temveč le skupno s češkimi radikali in takozv. samostanci (skupina Stransky - Masaryk). V stvari sami pa so izjavili, da bi mogli svojo taktiko le takrat spremeniti, ako bi jim dala vlada dovoljne garancije za ureditev razmer na Češkem. Poslanec Staněk je vprašal ministrskega predsednika, kdaj da namerava razpisati volitve za češki dež. zbor in kdaj hoče odpraviti upravno komisijo. Grof Stürgkh je odgovoril — da mora priti poprej do sprave med Nemci in Čehi... S tem odgovorom so se vrnilo češki agrarci k svojim zaveznikom. V skupnem posvetovanju so nato ugotovili, da se razmere, ki so bile za obstrukcijo merodajne, niso prav nič spremenile. Češki radikali in samostanci se h grofu Stürgkhu sploh niso več podali.

Obstrukcija bo skušala torej v jutrišnji seji državnega zbora z vsemi sredstvi preprečiti sprejetje budgetnega provizorija. Brezdvomno bo uspela, zlasti ker si je znala zagotoviti podporo nekaterih drugih strank, med katerimi se nahajajo tudi slovenski klerikalci. Taktika Šusteršičevega kluba je vedno ta, da skuša vsak ugodni veter vloviti v svoja strankarska jadra. Dokler se ni moglo vedeti, kako se stvari zasujejo, dokler ni bilo gotovo, da bo taktika obstrukcionistov vsaj na tunaj uspešna in da — vladi sami ni nič več na tem želeče, da se začasni proračun reši parlamentarnim potom. Parlamentarna odobritev budgetnega provizorija bi namreč ne ugodila vsem

zahtevam tozadevne vladne predloge. Glavni budgetni referent poslanec Steinwender predlaga razne važne spremembe ter zlasti omejitve kreditnih pooblastil, katere vlada zahteva. Napram takemu budgetnemu provizoriju je oni po § 14. komednejši... Pa še druge okolnosti govoré za to, da bo vlada vesela, ako se parlamenta za nekaj časa odkriža. Že opetovano smo poročali, kako težko se stavi rešitvi bosanskega železniškega zakona nasproti. Bosanska predloga je po dosedanjih vsebini za zbornico že sama na sebi nesprejemljiva, ker zanemarija avstrijske interese popolnoma — seveda v korist ogrskih aspiracij. Večina poslancev pa zahteva povrh še junktim med bosansko predlogo in ono o lokalnih železnicah. Izgledi bosanskega železniškega zakona so torej v avstrijskem državnem zboru jako slabi. Nasproti temu pa se je ogrski parlament podvziral ter je identični zakon že zdavnej sprejel. Zakon je tudi že sankcioniran. V veljavno more stopiti seveda šele tedaj, kadar ga sprejme tudi avstrijski parlament. Na podlagi obeh identičnih zakonov se smejo nove železnice še le pričeti graditi. Toda v resnici je bosanska vlada nekatera očetna pogajanja že razpisala — torej s popolnim preziranjem avstrijskega parlamenta, o katerem se vendar še niti ne vé, ali bo dotične proge odobrili ali ne. Seveda stojijo za vsem tem vojaški krogi, ki tokrat popolnoma identificirajo strateške interese z mažarskimi aspiracijami. Ti krogi silijo tudi avstrijsko vlado, da izvede bosanski zakon čim najpreje s pomočjo § 14., ker se na ta način najlažje izogne vsem težkočam, ki bi jih sicer delal državni zbor. Grof Stürgkh je takim vplivom vedno pristopen in želi vojaških krogov so mu — povelja. Velikanske predznosti pa mu bo treba, ako bo res izvedel s § 14. zadevo, za katero ustava vporabo »zasilnega paragrafa« izrecno izključuje. — Torej naši klerikalci vede dobro, da se ne bodo nikamor zamerili, ako se pridružijo obstrukcionistom. Poza radikalizma pa je vedno hvaležna.

V stvari sami moramo reči, da napram Stürgkhovi vladi za Jugoslovane osobito pa za Slovence nobena taktika ne more biti preostra. V budgetnem odseku je povedal danes posl. Jarc par stvari, ki so se zdele poslancem drugih narodnosti neverjetne in vendar niso ničesar drugega, kakor enostavna, žalostna resnica. Posl. Jarc je prečital stavek iz nove čitanke za koroške ljudske šole, katero je naučno ministrstvo odobrilo in katero sedaj uvaja koroški deželni šolski svet tudi v utrakvistične šole. V tej čitanki se najaja stavek, da prebivajo v deželi tudi »bindišerji« (»windischer Stamm«), ki pa so splošno na jako slabem glasu!

To je resnično vrhunec nesramnosti, ki smo jih doživeli na Koroškem. Na čelu koroške uprave stoji moč, o katerem se je govorilo, da bo v narodnem oziru objektivnejši, kakor so bili njegovi predniki. Baron Fries je sedaj pač do dobra razkrinkan, njegovim sladkim besedam tudi klerikalci ne bodo smeli več nasedati. Proč z njim — to je edina beseda, ki jo smejo imeti Slovenci za njega.

Češki obstrukcionisti bodo jutri izrabili za svojo taktiko vsa poslaniška sredstva. Slovenski klerikalci in morda tudi Rusini jim bodo pomagali pri poimenskih glasovanjih in pod — direktno pa se obstrukcije seveda ne bodo udeležili.

Računa se, da bo zbornica šla v petek domov. Odgovoda pa bo šele v soboto ali nedeljo, ker hoče vlada počakati, da odobri gosposka zbornica nekatero manjše predloge, ki so v hiši poslancev že efektuirane.

Zvečer ob pol 8. uri je sprejel proračunski odsek budgetni provizorij v smislu vladne predloge z 29 proti 18 glasovom. Proti so glasovali češki agrarci in radikali, Jugoslovani, Rusini in socijalni demokrati. Mladocheli so se absentirali. Ravno pri glasovanju se je izvedelo, da je prišlo danes popoldan med Poljaki in Rusini v Galiciji do popolnega sporazuma.

Vico me prijel za brado, nagnil mi glavo nazaj, pogledal mi globoko v oči in v tem trenutku me je tudi že pod nosom nekaj strašansko zaščegotalo, čutila sem njegove ustnice na svojih, naprej rahlo in lahno, potem močnejše in nazadnje tako divje strastno, da bi mi gotovo potrl vse prednje zobe, če bi imela vsajene tuje, tako ko Tonča. Oče nebeški, to je bil prvi poljub!

Spomnila sem se Tončinih naukov in ovila Herbertu eno roko krog vratu in ga stisnila k sebi, da se mi ni mogel izmakniti, z drugo sem ga pa praskala, in poljubljala sva se, oh poljubljala, da tega ni moglo povedati z besedami. To se da le čutili, pisati nikdar.

Srce mi je hotelo bluzo razgnati, (kar bi bilo zelo, zelo neprijetno, ker nimam na srajci niti modernih čipk) v ušesih sem slišala vse vojaške koračnice celega sveta, dihali sem pozabila in mislila sem le na eno: stisniti se kar najbolj k Herbertu in se pustiti poljubljati do slednjega vzdihla.

Nebeška mana je v primeri s poljubi to kar krompir in torta.

13. avgusta.

Snoči sem v postelji pozno v noč razmišljala in sklepala, ljubi dnevniki, o tvoji nadaljni usodi!

Sklenila sem in ta moj sklep je neomajljiv, da se morava ločiti.

Prvi poljub mi je odprl nove cilje, nov svet, nov raj!

Doživela bom sedaj take stvari,

Poljsko-rusinska sprava perfektna.

Včeraj zvečer je bila poljsko-rusinska sprava v vprašanju gališke volilne reforme sklenjena. Zadnje težkoče so se pojavile glede števila dvomandatnih volilnih okrajev. Prišlo je do sporazuma, da naj bo takih okrajev 14, dasiravno tega obe stranki še nista definitivno sprejeli. Druga težkoča se je pojavila v vprašanju rusinskega vseučilišča. Rusini namreč pravijo, da vseučiliško vprašanje ne spada v okvir deželne avtonomije, ter so se zadovoljili z izjavo Poljakov, da tudi oni priznavajo rusinsko stališče in da ne bodo delali Rusinom v tem oziru nobenih težkoč. Poljaki so se tudi zavezali, da bodo storili vse, da se uresniči ta rusinska zahteva. Ker je bil v teh dveh najvažnejših vprašanjih sklenjen sporazum, so bila nadaljna pogajanja samo več formalnega pomena. Potek konference je bil sledeči: Dopoldne se je sestel geometrični pododsek ter je razdelil oba dvomandatna volilna okraja, ki sta bila ostala, vsled znižanja števila teh okrajev na 14, na enomandatne okraje. To delo je trajalo od 10. dopoldne do 3. popoldne. Ob pol 4. popoldne so se sestali poljski in ruski načelniki strank. — Prvi je poručal poslanec Glominski o delu pododseka ter je naznanil, da je prišlo do sporazuma. Nato je zahteval poslanec dr. Korol, da dobe Rusini v zahodnji Galiciji enomandatni okraj. Ta zadeva se je odpravila pododseku. Nato so prebrali še enkrat medsebojne izjave Poljakov in Rusinov, nakar so bile sprejete od dr. Levickega predlagane izpremenjene. S tem je bilo pravno delo v bistvu končano. Seveda mora priti ta sprava pred konference načelnikov strank najprej še pred celotne strankarske zbore in jih mora sprejeti tudi gališki deželni zbor. Šele potem bo sprava definitivno dosežena. Prihodnji tork se volilno-reformni odsek sestane še enkrat, nakar je upati, da bo v kratkem skličan gališki deželni zbor.

Albanske homatije.

V ospredje vseh albanskih dogodkov je stopilo potovanje Izmail Kemala. Zelo neinteresantno je, kar je povedal Izmail Kemal raznim poročevalcem listov in človek bi mislil, da je 85letni starec res že utrujen od vladnih poslov, da nam sam ne pove, da se bo vrnil v Albanijo in se novemu knezu poklonil. O svoji sokrivdi pri zadnji zaroti seveda noče ničesar slišati. Če ga vpraša kdo, kako je bilo z njegovim odstopom, naglašajo samo, da je patriot, povedati pa noče, kako je prišel do tega, da ni več predsednik provizorične vlade. Nekako v zaslugo si šteje celo, da ima sedaj kontrolna komisija vso moč v rokah. Tudi se bo vrnil v Albanijo, ko bo princ Wied enkrat albanski knez in samozavestno pravi, da bo on dovršil albansko mirovno delo. Sicer Izmail Kemal s človeškega stališča res ne moremo zameriti, če se dela lepšega, kakor je v resnici, s svojimi besedami pa vendar ne more izbrisati svoje sokrivde na zadnjih dogodkih. — Dunajska poročila pravijo sedaj, da so se razmere v Albaniji tako izboljšale, da ni treba več misliti na demonstracijo vojnega brodograja, vsled česar so bila tudi tozadevna pogajanja med vlesilnimi prekinjena. Tudi vprašanje 75milijonskega posojila za Albanijo je baje v principu že rešeno in tudi glede Albanske banke je prišlo do sporazuma. Za božjo voljo, zakaj pa potem knez Viljem I. še vedno ne gre v Albanijo? Tako željno ga pričakujejo Albanci, z odprtimi rokami ga bodo sprejeli, na rokah bodo nosili novo knežino, albanske godbe že znajo nemški Parademarsch: »Gumelastikum«! Denarja je kot peška, Škanderbegova krona je popravljen in s šmirgelnom očeden, samo kneza ni. Če bo še dolgo čakal, bodo rakete in žabe in solčna koleša splesnila in fajerverk, ki je stal lepih 7000 lir, bo zanič.

Izmail Kemal bo baje obiskal tudi princa Wieda, o katerem pravijo, da je še v Potsdamu, drugič, da je v Berlinu in zopet da je v Rimu. Naj mu vse to pove!

LISTEK.

Ro raste goski prvo perje...

Prepis iz dnevnika.

Mirko Muršec.

(Konec.)

12. avgusta.

Ljubi dnevniki! Danes je bil naj-srečnejši dan mojega življenja!

Herbert mi je razkril danes ljubezen in dobila sem pristen in resničen poljub! In ne samo enega. Najmanj sto jih je bilo! Pa kako strastno poljubljaj! Pogledala sem se potem v ogledalu in opazila na svojih ustnicah odtise njegovih angleško pristrženih brk! Tako jih je k meni pritiskal.

Oh ti nebeški poljubi! Poljubljajne pri zastavicah je prav navadno cmokanje v primeri z lajtnantskimi poljubi.

Srce mi še sedaj bije v taktu Radeckyjeve koračnice, na pol vojak sem že.

Pa po vrsti!

Včeraj sva se s Herbertom srečala in jaz sem mu razodela, da že teden dni pojem le »Mlade vojake«, tako mi ugaja vojaški stan. Vprašala sem ga, kakšne sposobnosti mora imeti dekle, da lahko omoži poročnika. Herbert mi je rekel, da so edina sposobnost moneti in drugega nič. Tako sem sklenila, da me mora dati

mama v tečaj za monete. Kaj je to je? Morda kak instrument? Vprašati nisem Herberta upala za pojasnilo, ker bi to gotovo naredilo nanj o meni slab vtisk, če bi videl, da ne poznam niti vseh tukj.

Danes sva se zopet sešla!

Siromaček je bil zmučen od napornih vaj in me je prosil, naj greva sedet. Izbral je nama klop v zatišju, obdano od grmičevja. Na klopi me je prijel za roko, mehko in nežno, pritisnil jo na svoje prsi in me vprašal, če nič ne čutim. Odgovorila sem mu, da drugo nič, kot uro v žepu. Herbert pa je stisnil roko še močnejše k sebi in me vprašal, če ne čutim, kako silno mu bije srce. Iz vljudnosti sem mu pritrdila, če ravno nisem čutila razun naravnihov ničesar. Sama pri sebi sem se že čudila kaj s tem hoče, saj jaz vendar nimam pojma o zdravništvu. Pa mi je pojasnil takoj vse!

Pokleknil je pred menoj na tla in mi začel praviti, kako bije to srce le za mene, za ljubo Slavico, da sem jaz njegov ideal, ki ga je že od rojstva v srcu nosil, iskal in šele sedaj našel. Nikdar še ni nobenega dekleta ljubil in mu govoril o ljubezni. Jaz sem njegova prva ljubezen, njegovo solnce, raj in vse!

To je bilo nebeško krasno, ko je klečal pred menoj pravi in resničen lajtnant!

Pol življenja bi dala za to, če bi me videla takrat kaka prijateljica.

Naenkrat je vstal, sedel tik mene, ovil mi desnico krog pasu, z le-

katerih ne morem zaupati niti tebi, zvesti, molčeči moj dnevnik!

Radij se z menoj, zavidaj me, kakor ti drago, a pomagalo ti ne bo nič!

Ura ločitve je tu!

Zaupala sem ti vso svojo prakticanje, vso trnjevo pot deklice, ki vede do prvega poljuba, a včeraj sem dosegla pri Herbertu diplomu. Prepričana sem, da je to šele začetek!

Pesem o vodiških čudežih.

Vodiške sleparije s Kristusovimi ranami so provzročile širom sveta zaslužen pozornost. Ne zaradi tega, da se je dobila sleparka, ki jih je uganjala, saj sleparsi ljudje se dobe povsod in vsako sredstvo jim je dobro; tudi ne zaradi tega, ker so se dobili neizobraženi ljudje, ki so v take bedaste čudeže verjeli, saj se še pri bolj kulturnih narodih, kakor smo mi, dobi na tisoče takih, čijih pamet je še pod normalom; ampak pozornost, začudenje in ogorčenje je vzbudilo, kar so pri teh čudežih uganjali duhovniki in kako vlogo sta zlasti igrala nadškof Stadler in knezoškof Jeglič. To je dalo povod ostrim kritikam in strupenim zasmehovanjem v vseh mogočih časopisih. Zdaj je dunajska »Muskete« priobčila o vodiških čudežih pesem, ki je tako žgoča in resnična, da bo menda marsikomu ustreženo, če jo priobčimo doslovno. Glas je se:

So wackelte nie noch mein stattlicher Bauch!

So mörderisch musste ich nie noch lachen!

Das will etwas heissen! Geschehen nicht auch

Ansonsten bei uns recht kitschliche Sachen?

Wir werden ja kaum eine Stunde verschont

Mit allerlei drolligen Viechsnarreteien.

Da sollte man glauben: wir seien gewohnt

Nur leise zu lächeln anstatt zu schreien.

Gewiss: Für gewöhnlich lächeln wir ja,

Und — das genügt, unsern Zweck zu erfüllen.

Doch so etwas kitschendes war noch nicht da!

Ich konnte nicht lächeln! Ich musste brüllen!

Ich brauchte beinahe eine Woche Zeit,

Um wieder das Zwerchfell einzurenken.

Jetzt bin ich glücklich und endlich so weit,

Um lächelnd und ernsthaft darüber zu denken:

Dass sie dem Volk eine Heilige war, Ist nicht zu verwundern. Man darf nicht vergessen:

Die Völker sind Urvielleicht. Sind sogar

Noch plumperen Schwindlern schon aufgesessen.

Pismo iz Bolgarije.

(Vojni kazenski zakon in car Ferdinand. — Svojeručno pismo cesarja Frana Josipa. — Četinski vojvoda Sandanski na begu pred bolgarsko vlado. — Obtoženi ministri pred državnim sodiščem.)

(Dopis.)

V Sofiji, 26. januarja.

Čim je bilo razpuščeno, ali bolje rečeno, razglašeno narodno sobranje, se je vnela v javnosti znova najljubša politična borba. V časopisih se zopet vsestransko razpravlja vprašanje, kdo je kriv velike nesreče, ki je lani zadela Bolgarsko, in stranke si druga drugi podtikajo sokrivdo na tej katastrofi.

O tem vprašanju piše sedaj tudi Teodor Teodorov, bivši finančni minister, ki je tako v Gešovem, kakor v Danevem kabinetu s trdovratnostjo pravega Katona nasvetoval prijateljski sporazum s Srbijo in z vsjo odločnostjo nastopal proti bratovornim vojni z zavezniki.

V »Miru«, glasilo narodne stranke, kateri tudi on pripada, poudarja Teodorov, ki je na glasu kot eden najboljših, najidealnejših in res nesebičnih rodoljubov, med drugim tudi to — le:

»Po naših zakonih bi mogla vojna proti našim zaveznikom Srbom in Grkom dne 29. junija 1913 zapovedati samo vlada, zakaj, ako je tudi car »vrhovni poveljnik celotne armade, ki jo ima carstvo, tako v mirnem, kakor vojnem času«, vendar nima po členu 11. naše ustave nobene pravice za napoved vojne, niti proti sovražniku, še manj pa proti zavezniški državi.

Vojna proti Turčiji je bila napovedana s carskim manifestom, ki so ga soprodpisali vsi ministri. Vojne operacije po razbitih mirovnih pogajanjih v Londonu so se pričele tudi šele vsled sklepa ministrskega sveta, samo napad na srbsko in grško armado v noči od 29. na 30. junija 1913 ni bil sklenjen in ni bil zapovedan od ministrstva, od odgovorne vlade.

Paragraf 239. vojnokazenskega zakona določa: »Ako vrhovni poveljnik samovoljno prične z vojnimi operacijami proti kakšni zavezniški ali nevtralni državi, ga je obsojiti na smrt, ali pa v slučaju posebnih olajševalnih okoliščin na težko ječo do 15 let.«

Kaj hoče Teodorov s temi konstatacijami povedati, ni težko uganiti: Car Ferdinand je brez vednosti odgovornega ministrstva zapovedal napad na zavezniško srbsko in grško armado in spada vsled tega pred vojno sodišče v smislu paragrafa 239. vojnokazenskega zakona.

Volilna borba se je pravkar pričela in čisto gotovo je, da se bodo opozicijske stranke sklicevale na ta paragraf in zahtevale, da se po zakonu postopa tudi proti vladarju samemu. In carju Ferdinandu že tudi prihaja vroče, zato se tudi že pripravlja za odhod v inozemstvo. Pravijo, da odide dne 2. februarja na svoja posestva na Ogrsko. Ali pa se bo tudi vrnil, to je vprašanje, ki je v božjih rokah!

Vlada dr. Radoslavova je, kakor je znano, avstrofilska. Opozicija pa dokazuje, da je avstrofilska politika za Bolgarijo škodljiva. V dokaz te trditve se opozicijski listi sklicujejo na znano romunsko zeleno knji-

go, ki jo je izdalo svoječasnno romunsko ministrstvo zunanjih del, in pišejo: »V romunskem parlamentu je svoječasnno izjavil ministrski predsednik Majorescu, govorec o zeleni knji, obsegajoči dokumente o balkanski vojni: Na strani 165. te zelene knjige najdemo noto grofa Berchtolda, poslano v Sofijo. Kolikor vem, je bilo tej noti pridejano svojeručno pismo cesarja Frana Josipa carju Ferdinandu s to — le vsebino: »Vedno sem vam svetoval, da se sporazumite z Romunijo. Ker tega niste storili, zato ste zabredli v nevarnost, v kateri se sedaj nahajate. S svojim postopanjem zavirate našo akcijo in šele, ako končno sklenete sporazum z Romunijo, bomo šele mi dobili svobodno roko za nadaljnje delo.« — Car Ferdinand je nato, tako pišejo bolgarski opozicijski listi, poklical na krmilo vlado dr. Radoslavova in se obrnil za pomoč in podporo na Avstro-Ogrsko. »Odstopite Romuniji bolgarsko Dobrudžo, to je cena, za katero dobite našo pomoč,« je odgovoril minister grof Berchtold na prošnjo carja Ferdinanda.

In danes hoče vlada dr. Radoslavova »reševati« Bolgarijo — isto avstrijsko politiko, ki je pokazala svojo moč med bolgarskimi mogotci s tem, da je spravila 300.000 Bolgarov v Dobrudžo pod težko jarem romunskih bojarov. — Tako argumentirajo opozicijski listi in ljudstvo jih z odprtimi usti poslušaja in jim tudi verjame. Zato bo tudi avstrofilske politike v Bolgarskem v kratkem konec.

Na vstaškega makedonskega vojvodo Borisa Sarafova se spominjate še vsi. Pred leti — bilo je to menda leta 1907. — je bil v Sofiji na svojem stanovanju ponoči ustreljen. Zatrjevalo se je takrat in menda dokaj upravičeno, da ga je dal umoriti njegov tekmeček Jane Sandanski, tudi po poklicu makedonski vstaški vodja. Sodišče je uvedlo kazensko preiskavo ter izdalo tiralico proti Borisovim morilcem. Sandanski je pobegnil v Makedonijo in je tu vodil četniške akcije. Ko je izbruhnila balkanska vojna, je Sandanski s svojimi četniki stopil v službo bolgarske vojske ter si pridobil zanj velikih zaslug. Ko je bil mir sklenjen, se je tudi Sandanskemu dovolil kratek povratek v Sofijo, ne da bi se mu bilo bati, da bi ga prišli radi umora Borisa Sarafova. Kakor pa je znano, je sedaj razpisala vlada volitve v narodno sobranje tudi v novo pridobljenih pokrajinah. Da bi dobila zase vse mandate v teh krajih, je prosila za pomoč tudi Sandanskega, ki ima tu kot bivši vstaški vojvoda velik vpliv.

Toda proti pričakovanju je Sandanski vladni vsako podporo odklonil.

Vlada je nato odgovorila s tem, da je odredila obnovev kazenskega postopanja proti Sandanskemu zaradi umora Borisa Sarafova. Jane Sandanski se je rešil pred grožnjo mu aretacijo samo z urnim begom iz Sofije. Kam je pobegnil, nihče ne ve. Govore, da se je napotil v Albanijo, drugi pa pravijo, da je utekel v Srbijo in da se z dovoljenjem srbskih oblasti vrne v Makedonijo.

Dne 19. februarja se prične pred državnim sodiščem v Sofiji vevljazna politična razprava.

Obtoženi so bivši stambulovski, torej avstrofilski ministri: dr. Gadev, dr. Genadijev, ki je bil še pred par tedni minister zunanjih del v sedanjem kabinetu, dr. Radoslavova, Halačev in drugi, da so kot ministri goljufali državo, kradli držav. novce in oškodovali državno blagajno za več milijonov.

Med obtoženci se nahaja tudi bivši generalisimus bolgarske armade: general Savov.

Vlada ni seveda rada ta škandalozni proces potlačila, pa si ne upa, ker ve, da bi to izzvalo pravcato revolucijo v deželi. Zato je morala z najsladkejšim obrazom ugrizniti v kisljo jabolko ter mirno trpeti, da se sestane državno sodišče, da sodi radi goljufije in tatvine najodličnejše njene smišljenike.

S tem seveda še ni rečeno, da bi se že razpisana razprava tudi dejansko vršila. Pod sedanjo vlado je namreč vse mogoče. — I.

Štajersko.

Deželni šolski svet je imenoval v svoji seji dne 24. januarja provizorično učiteljsko Emilijo Treo v Laporju za definitivno; začasno je vpo-kojil definitivno učiteljsko v Makolah Rožo Miklavc in stalno šolskega vodjo v št. Primožu na Poh., Martina Judoč.

Prostovoljna požarna bramba v Sevnici ob Savi priredi dne 1. svečana t. l. svoj običajni plesni venček v gostilni tovariša F. Valanta, h ka-

teremu se vsi prijatelji društva vije-
no vabijo. — Na pomoč!

Iz Celja. Štajerski namestnik grof Clary je predlagal pri ministrstvu za notranje zadeve, naj se na-kaže onim posestnikom celjskega političnega okraja, ki so bili lani vsled mrázov in toče oškodovani, 45.000 K podpore iz državnega sklada za njme.

Iz Celja. (Slovensko gledališče.) Kakor slišimo, bodo gostovali mariborski igralci in igralke v Celju na nedeljo 8. februarja. Opozorjamo že danes občinstvo iz Celja in okolice na ta obisk dragih naših prijateljev iz Maribora. Povrniti jim n. o. m. trud in požrtvovalnost vsaj z izvanredno velikim obiskom. Celjani vrnejo Mariborčanom obisk v nedeljo dne 1. marca.

Iz Celja. (Dijaški kuhinji) je pristopil kot ustanovnik Matija Frece, vpokojeni župnik v Petrovčah in plačal 100 K. Dalje je daroval dr. Ivo Šubelj, c. in kr. ministerjalni svetnik na Dunaju 50 K. Obema prisrčna hvala!

Iz Celja. Kvartopirci v Narodnem domu zbirajo pri taroku prav pridno za naša narodna društva. Od vsake priigrane kronce položijo 10 v »domu na altar« in so nabrali zadnja štiri leta nad 2300 K za Ciril - Metodovo družbo in vsa naša narodna društva. Vočigled velikemu narodnemu davku, ki ga plačujejo naši kvartopirci še posebej je ta darežljivost posebne pohvale vredna.

Iz Celja. Na magistratu imajo sedaj polne roke dela z volitvami v okrajno bolniško blagajno, zato se nimajo časa brigati za potrebnejše stvari. Tako je še večina ulic polna zadnjega snega. Za mestne konje je naibže škoda ali jih pa rabi Derganz v kake zasebne ramene, Pacholle s svojima suhorebrima lucama pa tudi ne more zmagati tolikega odvoza; kdo drug pa ne sme pri mestni občini kaj zaslužiti. Tako pride, da imajo po vaseh bolj osnažene ceste ko v »savinjski metropoli«. Magistrat bo seve čakal ljubega spomladanskega solnčeca, da bo isto odpravilo snežne grmade z ulic. Meščani naj plačujejo doklade za nemškonacionalno politiko, kdo bi se brigal za njihove želje!

Iz St. Jurja ob Juž. žel. Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda priredi v nedeljo 8. februarja v gostilni g. J. Liška svoj letni občni zbor z veselico, predavanjem, petjem in plesom. Sodelujejo vsa narodna društva. Ker bo to edina večja narodna veselica v našem trgu, prosimo vse narodno čuteče in zavedne domačine, okoličane, znance in prijatelje naše, da se je tem zanesljivo je udeležijo. Strnimo se, poprimimo z navdušenjem za pravo narodno delo, da bode naš uspeh tem večji, pomoč naši dični obrambni družbi tem izdatnejša! Na zdar! Odbor.

Iz Poljčan. Dne 1. svečana prirede poljčanski šolarji v prid šolar-
ski kuhinji šolsko veselico. Na sporedu je petje in igrice »Star vojak in njegova rejenka«. Po predstavi občni zbor Ciril Metodove podružnice. Zvečer tombola in prosta zabava v gostilni ob Boču.

Iz Studenec pri Poljčanah. Naznanili smo že pred kratkem, da se vrši v prid revnim učencem tukajšnje šole narodna prireditev. Ta prireditev, in sicer koncert, se ima vršiti v nedeljo, dne 1. svečana t. l. v gore-njih prostori gostilne Wirthove. Določen je jako zanimiv spored. Končanemu sporedu sledi prosta zabava in ples. Začetek točno ob 4. pol-podne. Marsikomur so še gotovo v spomina studeniške narodne prireditve, katerih smo pa že dobrih 10 let pogrešali. Odbor si torej dovoljuje z ozirom na blagi namen vabiti vse prijatelje lepega petja in godbe k zelo obilni udeležbi.

Sankcionirana deželna postava. Cesar je sankcioniral zakon, po katerem sme v bodoče deželni odbor sam dovoljevati v gotovih slučajih pobiranje višjih deželnih doklad.

Braslovče - Polzela. Sokol v Braslovčah in C. M. podružnica na Polzeli priredita skupno dne 15. svečana veliki narodni ples, ki ga še ni videla Savinska dolina, v vseh zgornjih prostorih g. Cimpermana na Polzeli. Vse priprave so v najlepšem teku.

Štajerski avtomobilni klub priredi dne 1. in 2. februarja 1914 zimsko preizkušnjo vožnjo z avtomobili na progi: Gradec - Maribor - Sp. Dravograd in dalje čez Zg. Štajersko v Gradec nazaj. Namestnija je odredila, da se sme na onih cestah, na katerih je sneg odmetan samo v širokosti za en voz, le na odmetanih, razširjenih križiščih križati z drugimi vozili ali pa naprej voziti.

Slovensko gledališče v Mariboru. V nedeljo, dne 1. svečana 1914 ob pol 8. uri zvečer se vprizoriše dve enodelanki namreč vseloirgij: »V medenih dnevih« in »Fred«. To

ste dve jako interesantni in zaeno zabavni igri; da bo cenjeno občinstvo jako zadovoljno, o tem smo prepričani. Predstava se bo končala že ob pol 10. uri. Koj nato se bo pričel ples v veliki dvorani.

Iz Framu pod Mariborom. Namestnik grof Clary je podelil viničarju Fr. Razboršku v Framu častno kolajno za 40letno zvesto službovanje.

Iz Ptuj. Zaročil se je c. kr. avskultant v Mariboru, g. Slavko Šumenjak, z gospodično Marico Veršičovo iz Ptuja. Obilo sreče mladima zaročencema!

Iz Ptuj. V soboto je priredila tukajšnja Čitalnica svoj običajni ples, ki je bil zelo živahen in zabaven. Udeležilo se ga je vsled povabila tudi nekaj častnikov. Isti večer je priredilo v nemškem domu društvo »Deutsches Haus« rodbinski večer, ki pa se je totalno ponesrečil. Iz jeze piše sedaj plemeniti Plachki v graškem »Suffenblatu«, da je »nemško prebivalstvo v Ptuj iznenadeno« nad udeležbo častnikov na čitalničnem plesu. Kolikor je nam znano, ni tudi ptujski pionirski bataljon del kake nemškonacionalne, temveč avstrijske armade, ki ima biti enako naklonjena nemškemu, kakor slovenskemu prebivalstvu. Če torej častniški zbor pošilja svoje zastopnike med »Nemce« v nemški dom, jih mora poslati tudi na slovenske plesne zabave. To razume vsak človek, samo Plachki v jezi nad blamažo svojega društva ne.

Drobne novice. Vreme. Hud mraz zadnjih dni je v sredo popustil, zato je pa začelo znova snežiti. — Iz Maribora. Pred okrožnim sodiščem se je vršila v torek obravnava proti onim možem in fantom, ki so 16. novembra natepli v Postrakovih gostilni pri Ptuj nekaj pionirjev in tri težko ranili. Kakor znano, je takrat »Štajerc« pisal, da se je vnel pretep vsled sovraštva Slovencev do avstrijskih vojakov. Obravnava je pa pokazala, da se je pretep pričel vsled tega, ker je krčmar nastopil proti pionirjem, ki niso hoteli plačati tega, kar so pojedli in spili. K temu konfliktu je še prišlo to, da so kmečki fantje skrili nekemu pionirju bajonet. Pričel se je splošen pretep, v katerem so se proti pionirjem »postavili« z noži in železnimi palicami krčmar Postrak, njegov sin, dalje neki Ribič, Panko in brata Erjavc. Dobili so vsi po dva do pet mesecev težke ječe. — Iz Celja. 22. januarja ponoči je zgorelo gospodarsko poslopje Franca Pavliča v St. Pavlu pri Preboldu. Ker se Pavliča sumi, da si je sam zažgal, so ga ogradili orožniki sodnjaji. — Zmrznila je v Konjicah 79 let stara prevzitarica Marija Lederbitner. Padla je na poti proti domu v neko grapo, iz katere ni mogla več ven in je zmrznila. — Ra z p i s a n o j e v Gradcu pri deželnem sodišču mesto zemljejknjžnega vodje. (Gr. Z. z dne 27. januarja.)

Koroško.

Iz strahu pred operacijo je skočila v vodo v Celovcu kuharica Apolonija Janežič. Utopljenko so videli, ko je skočila v vodo, kljub temu je niso mogli rešiti, ker jo je odnesla voda pod led.

Davčni vijak na Koroškem. Vsled številnih pritožb koroških davkoplačevalcev zaradi izredno hudih kazni davčnih oblasti, je izdelal poslanec Waldner spomenico, v kateri se pozivlja vlada, da naj se pri kaznih, proti katerim so vlozene pritožbe in katere je mogoče še odpustiti, postopa s strankami skrajno obzirno. Ta spomenica je bila soglasno sprejeta.

Drobne vesti. Koroški jutranji tovorni vlak je trčil pri Jesenicah v neko lokomotivo. Obe lokomotivi in več voz tovornega vlaka je razbitih. Kdo je povzročil nesrečo, še ni znano. — Eden koroških deželnih poslancev, ki se pa ni podpisal, je objavil v graški »Tagespost« članek, v katerem silno boža učiteljsvo in kadi deželnemu zboru koroškemu, češ, da je ta zbor eden najkulantnejših v Avstriji, kadar gre za gmotno zboljšanje učiteljsva. Koroški učitelji so poleg učiteljev na Nižjem Avstralskem, najboljše plačani, najslabše pa se godi učiteljsvu na Kranjskem, na Gorškem in v Galiciji. Dopisnik se bavi tudi s spomenico, ki jo je dala »Zveza koroških učiteljev« deželnemu zboru, in pravi, da se koroškemu deželnemu zboru po krivici očita, da je šoli sovražen, kljub temu pa že naprej prerokuje, da deželni zbor bržkone za sedaj za učiteljsvo ne bo mogel ničesar storiti. To je skrit odgovor na javne proteste proti koroški šolski reformi, ki jo je izdelal dr. Steinwender po solnograškem načrtu. Ta dopis, ki je jako neokretno sestavljen, se laska učiteljsvu, obenem pa mu grozi, češ, če ne pustite pri miru reforme, zadržnemo naše deželne mošnjčke.

Primorsko.

Iz Divače. Dne 1. svečana (v nedeljo) ob 8. zvečer prirede divaške starine in mladina pri g. Obersnelu na postaji veselico z vprizoritvijo igre »Pri čašiči kave« in s plesom. Igro vprizore vrle sežanske gospe in gospice; pri igri in za ples pa svira sežanski salonski orkester. Vstopnina je eno krono. Čisti dobiček je namenjen za šolsko mladino in se bodo preplačila hvaležno sprejemala.

»Lega« in »Ciril-Methodova družba«. Tržaški Lahi so prišli že v stranske stiske. V svojem sovraštvu do Slovencev so se oklenili tulca Nemca in so si ga izbrali za zaveznika proti Slovincem. Toda ta zaveznik ni tako skromen, kot so mislili Italijani prvotno in jim je že začel kazati rozičke. Povsod in v vsakem slučaju zahteva takojšnje plačilo za svoje zaveznitvo. Ne pripusti, da bi se v boju s Slovenci še bolj oslabil italijanski element, ne pusti ga pa tudi napredovati. To so Lahi že opazili, toda prepozno bo, tujec že sedi v luknji in Nemec jih že vleče za plašč. Povsod, kjer hočejo Italijani preveč rogoviliti, dvignejo Nemci svarilno prst, češ, mirujte, sicer se vam skujamo. Koliko časa bodo ti prebrisani Italijani še to trpeli, ni znano, gotovo pa je, da jim že sedaj preseda ta nemška kontrola. Italijani imajo v Trstu svojo »Lego nationale«, ki je bogato subvencionirana iz Italije in ki ima nalogo, poitalijančiti vse otroke. Ta Lega tudi nam Slovincem silno škoduje in vsa prizadevanja naše vrle Ciril - Metodove družbe, da bi popolnoma paralizirala to nevarno delo Italijanov, še niso dosegla popolnega uspeha. Močna je sicer naša družba v Trstu in tržaški Slovenci se ji imajo mnogo zahvaliti, kar je pripomogla k napredku in ojačenju Slovenstva v Trstu. Toda, tudi nemški »Schulverein« je v Trstu. Skromen je bil spočetka, sedaj pa, ko so vpregli Nemci Italijane v jarem, se je ojačil in začel nastopati predržno. Na zadnjem zborovanju Lege se je pokazal nemški vpliv. Vemo, da Italijani dosledno napadajo Slovence, rapadali pa so v tem oziru preje tudi Nemce. Sedaj pa so dobili ukaz, kateremu so se zopet vklonili. Nemci so rekli: Bijejo po nevarni Ciril - Metodovi družbi, ki preti, da bo slavi-zirala celo Primorje, nas Nemce pa pustite pri miru! V tem smislu so bili sklenjeni tudi vsi sklepi na zborovanju Lege in dokazalo se je, da so tržaški Italijani res že v vsakem oziru popolnoma pod nemškim vplivom.

Arctacija. Arctirali so v Trstu nekega I. Lutwacha, izdajatelja lista »Bill«, ker je izvršil v Trstu, na Gorškem, Kranjskem in Koroškem več goljufij.

Poneverba. Nemški listi poročajo, da je odločil deželni poslanec istrski Pangerc svoj mandat kot občinski predstavnik v Dolini pri Trstu. — Pravijo, da je to storil zaradi neke difference, ki se je pokazala v občinski blagajni in ki znaša okroglo 60 tisoč kron.

Burja še vedno razsaja v Trstu in v okolici. Napravila je že ogromno škodo v pristanišču in v mestu. Predvčerašnjim je prevrgla na parniku »Isonzo« celo skladišče desk. Pri tem je zadela ena deska 20letnega mornarja Repoviča na glavo. Repovič je padel v morje in kljub takojšnji pomoči utonil.

Ponesrečen parnik. Pri Dubrovniku je nasel na pečine parnik »Nada«. Moštvo se je rešilo, parnik je brzokone izgubljen.

Drobne vesti. Pred kratkim je pogorela v Trstu trgovina s cvetlicami, last Ivana in Josipine Taussig. Ko so prišli ognjegasci, je bila cela trgovina že v ognju in čutil se je ne-navadno močan smrad po terpentinu in smoli. Sumili so takoj, da je bil cveni podtaknjen; uvedli so preiskavo in aretirali lastnika trgovine in njegovega uslužbenca 18letnega Petra Verbiča. — Nenadoma je umrl v Trstu tajnik zadrage jestvinarjev 57-letni Anton Krejla. Zgrudil se je na ulici Gatteria, odpeljali so nezaveštnega v bolnišnico, kjer je kmalu nato umrl. Pri njem so našli 1700 K denarja, zlato uro in verižico in dva prstana z dragocenimi briljanti. — Policija v Trstu je aretirala onega Zoreta, ki je pred nekaj časom ukradel natakari v čajnici v ulici Forteno, medtem, ko je njegov tovariš z njo ljubimkal, dve zlati zapestnici, eno srebrno denarnico in 200 K denarja. Zore je doma iz Splita in je bil iz Trsta že večkrat izgnan kot ne-
varen tat. Njegovega tovariša še niso našli. — V ladjedelnici v Trziču se je ponesrečil delavec Evgen Mozetič. L'adel je 8 metrov globoko in obležal na mestu mrtev.

Dnevne vesti.

+ Revizija na magistratu. Že tri mesece sedi na mestnem magistratu revizijska komisija, ter preiskuje

Der Pfarrer — na ja — der Pfarrer — na ja —
Man muss doch den Zweck eines Pfarrers erfassen.
Ein Pfarrer ist wirklich nicht dazu da Um Heilige — arretieren zu lassen.

Doch — dass ein leibhaftiger Fürst-bischof
Ein Mann, der intelligent sein sollte. Und dass ein leibhaftiger Erzbischof Ein Mann, der doch kompetent sein sollte,

Vor einer Gaunerin andächtig stehn Und sie als heilige Jungfrau erklä-ren,
Mit lebender Ehrfurcht das Kalbs-blut sehn
Und es als heiliges Wunder ver-ehren —

Das gibt zu denken: Das ist die Macht,
Die vor dem pfiifigen Kuhmesch kniete
Und uns befieht bei Bann und Acht: Ihr dürft nur denken, was ich ge-biete!

Da facht man zunächst. Dann schreit man laut
Hinaus und hinaus: Und solchen Händen
Wird unser Schicksal anvertraut?! Wie soll das enden? Wie wird das enden?

vsak prah in vsak kotiček. Ta revizija je pravzaprav prava satira na mestno avtonomijo, a župan ji ne provzroča nikakih sitnosti, ker mu je na tem, da bi se javnosti ne vsililo prepričanje, da se hoče na magistratu kaj prikrijevati. Deželna komisija se poslužuje te županove tolerance v polni meri. Revizija se je zavlekla še celo na tisto dobo, ko je na magistratu vladala nemška večina. Dostikrat se zahtevajo pojasnila — časih glede malenkostnih zneskov — za dobo okrog leta 1880. In če knjigovodstvo, ali registratura ne moreta takoj postreči z dotičnimi akti, sta registratura in knjigovodstvo za nič. Da taka revizija lahko kaj iztakne, posebno v času pred letom 1893, ko mesto takorekoč ni imelo nikakega pravega knjigovodstva, je lahko mogoče, posebno, če se premisli, da mesto še danes ni v položaju, da bi vse svoje urade preustrojilo tako, kakor to zahtevajo zahteve modernega časa. Sicer pa ni naloga revizije, da bi se gospodje revizorji belili glavo, kako naj se preustroji in na novo reorganizirajo uradi na magistratu. Za tako reorganizacijo bo že skrbel mestni svet sam! Naloga revizije je strogo računsko: ker so klerikalci tulili, da se je na magistratu toliko in toliko denarja zapravilo, in da se je ondi toliko in toliko defraudiralo, je dolžnost omenjene komisije s številskimi dokazili, koliko se je mestnega denarja zapravilo, in koliko se ga je defraudiralo. Pri tem se pa revizijska komisija ne sme postaviti na stališče tistih brezmožganskih ljubljanskih klerikalcev, ki si eden drugemu šepetajo, koliko se je na magistratu goljufalo. Največje goljufije so se po mnenju teh Kregarjev vršile pri mestnih posojilih, katera so se porabila za druge namene, kakor pa so jih določili dotični sklepi deželnega zbora. Bila je brez dvojbe velika napaka prejšnjega magistratnega vodstva, da ni pravočasno zaprosilo pri deželnem zboru za potrebni revirement. S tem se je ustvarila kost, na kateri, kakor lačni čučki noč in dan gladajo naši klerikalci. Od denarja, ki je bil namenjen za gradbo tržnice, se je kakih 250.000 kron porabilo za novi most na Poljanah in za skladišče v mestni pehotni vojašnici. Po mnenju naših Štefetov in Kregarjev je bila mestna občina ljubljanska za teh dvestopetdesetstotih kron ogoljufana in opeharjena. Ker tržnice ni, zatorej je ljubljana ogoljufana! Nič ne pomaga, če tem telikom desetkrat razlagajo, da sta novi most in skladišče vsaj tako potrebna, kakor bi bila tržnica, in da sta mesto izdanega denarja, ta dva nova objekta tukaj, refren ostane en in isti: ljubljana je opeharjena za 250.000 K! Avgmentacijsko skladišče pa bi bilo prej kot ne kakor goba po dežju samo ob sebi zraslo; nov most na Poljanah pa bi bil ustvaril šentpetrski župnik, ki itak zna delati čudeže! Če se bo deželnoodborniška komisija prilagodila takim in enakim naziranjem ljubljanskih klerikalčkov, potem bo lahko sestavila poročilo, katero bo podobno Štefe - Kregarjevimi pritožbam, po katerih se šale brijejo s pametjo in resnostjo. Da nam taka poročila ne bodo imponirala, je gotovo!

+ **Absolutno na slabem glasu.** Zgodilo se je nekaj tako nečuvenga in brezprimernega, da se mora človek za glavo prijeti. Izšla je šolska knjiga, ki jo je učno ministrstvo odobrilo in po kateri hočejo v koroških šolah učiti domoznanstvo. In v tej knjigi je zapisano, da so koroški Slovenci absolutno na slabem glasu — Windischen geniessen absolut keinen guten Ruf. Tako zaničevanje, tako sramotjenje v šolski knjigi — ali si more kdo kaj hujšega misliti? V šoli se naj uči mladina, da skoro tretjina koroškega prebivalstva ni na dobrem glasu; to se pravi, da je treba koroške Slovence zaničevati. Nič se ne bomo ozirali na to, da je v resnici slovensko prebivalstvo na dokaj višji ravni stopinji, kakor pa nemško prebivalstvo, nič ne bodo vpoštevali, da so na Koroškem pokrajine, kjer žive v pravem oziru nemški ljudje, kakor živali, na to, da je nemško prebivalstvo tako zašnopano, da se mora človeku smiliti. To so resnice, ki pa tu, ko se gre za šolsko knjigo, ne pridejo v poštev in jih le omenjamo, da se spozna brezmejna podlost rečene šolske knjige. Storjena je ta podlost s preudarjenim namenom hujšati že v šoli mladino proti slovenski narodnosti in krivično sramotiti slovensko prebivalstvo in tako lopovstvo je odobrilo c. kr. naučno ministrstvo. Izvedelo se še bo, kdo je spisal to šolsko knjigo in kdo je tisti, ki jo je pripravil šolski oblasti v aprobacijo — brez dvoma pa je, da spada ta med tisto zavrženo nemškonačijonajno bando, ki strahuje celo deželo in je deležna posebne naklonjenosti koroške vlade. Stvar je prišla včeraj v državnem zboru na razgovor in če vlada ne da v najkrajšem času za-

doščanja, bo videla, da znamo kruto plačati take infamije.

+ **V državni obrtno pospeševalni svet je minister za javna dela imenoval** — kakor poroča »Slovenec« — poslanca Gostinčarja. Brez dvoma je, da je ministrstvo to moglo »storiti« edino le na priporočilo kranjske deželne vlade. Kajti, ako bi se pustilo ministrstvo popolnoma objektivno poučiti, potem ne bi v to korporacijo mogle imenovati zastopnika agrarnih interesov, ki so mu obrtne zadeve ne samo čisto neznana snov, ampak ki gleda obrtne zadeve čisto z drugega gospodarskega stališča, kakor obrtniki in obrtniške. Poslanec Gostinčar bi spadal kvečjemu v kak delavski svet, v državni — obrtno pospeševalni svet edino le obrtnik in zastopnik obrtniških interesov in nihče drugi. Vsaj na tem polju bi morala naša deželna vlada opustiti — pristanost.

+ **Štefetova zmaga.** Že zopet nam je poročati o novi, pomembni zmagi občinskega svetnika Štefeta. Mestni svet je sklenil, da je pri mestnem liceju postaviti v proračun celih 500 K, v namen, da se temu ali onemu licejskemu učitelju da mala podpora, ako hoče napraviti kako poučno potovanje. Tudi država deli take podpore, in pri deželnem odboru samem jih imajo tudi. No Štefe se pritoži, deželni odbor pa ugodi pritožbi, češ, da finance mesta ljubljane ne prenese tako ogromnega izdatka. Sedaj so mestne finance rešene! Rešila sta jih Štefe in deželni odbor, pri katerem, kakor znano, potnih stroškov in dijet sploh ne poznajo! Cast, komur čast!

+ **Povsodi zapostavljanje Slovencev.** »Tagespost« priobčuje imena onih gospodov, ki tvorijo izpraševalno komisijo za sodne izpite. V komisiji ni niti enega Slovenca, dasi spadajo v področje graškega nadsošča vsa Kranjska in slovenski deli Štajerske in Koroške. Kolikor se spominjamo, so bili svoječasno v tej komisiji tudi slovenski člani, sedaj jih pa menda nič več ni potreba, ker itak pri sodiščih germanizacija tako napreduje, da ni več daleč čas, ko bo izginil zadnji slovenski sodnik! Seveda klerikalni slovenski poslanci se za take malenkosti ne brigajo!

— **30. obletnica smrti.** Včeraj je minilo trideset let, odkar so ob ogromni udeležbi slovesno pokopali vzornega duhovnika in pravega apostola miru, vladiko ljubljanskega dr. Janeza Zlatousto Pogacarja, starega 75 let. Bil je to zadnji višji pastir, oznanjevalec miru, ljubezni in sprave na tej škofjski stolici. Bodi mu ohranjen blag spomin!

— **»Slovensko pismo«** priobčuje včerajšnji »Hrvatski Pokret«. V tem pismu se govori o 500letnici, odkar je bil na Gosposvetskem polju ustoličen v slovenskem jeziku poslednji koroški vojvoda, o ginevanju analfabetizma med Slovenci in važnosti Trsta za Jugoslovanstvo in sploh za vse Slovanstvo. O vseh teh točkah je »Slovenski Narod« baš v zadnjem času obširno razpravljal.

— **»Gostilničar«.** Pod tem imenom je začel izhajati dvakrat na mesec gostilničarski strokovni list, ki ga toplo priporočamo vsem slovenskim gostilničarjem in kavarnarjem. List izdaja dež. zveza kranjskih gostilničarskih zadrug in ima prva številka bogato vsebino, ki obeta, da bo to stanovsko glasilo ustreglo vsem zahtevam za razvoj, pouk in povzdigo slovenskega gostilničarskega obrta. List se naroča pri upravištvu v Ljubljani, Marije Terezije cesta 16.

— **Podaljšanje proge električne cestne železnice.** Kakor čujemo, je ravnateljstvo akcijske družbe malih avstrijskih železnic sklenilo razširiti progo ljubljanske električne cestne železnice in so tozadevna pogajanja in projekti skoraj domalega že izvršeni. Progo hočejo podaljšati do Vič in do konca Šiške. Če smo prav informirani, bi se imela proga cepiti pri glavni pošti ter bi šla po Šelenburgovi ulici, Kongresnem trgu, Vegovi ulici, po Rimski in Tržaški cesti proti Viču. Druga pa bi šla po Fran Josipa in Bleiweisovi cesti, pri Bleiweisovem parku pod progo južne železnice, potem pa na Marije Terezije cesto in po Celovski cesti do Šiške. Proga od magistrata do Dolenjskega kolodvora bi bila potem kot stranska proga. Pogajanja s privatnimi interesi, s cestnim erarjem, z južno železnico, šišensko, viško in ljubljansko občino se kmalu začne in bodo gotovo izpadla ugodna. Pri tem bi v interesu občinstva, kakor tudi v interesu družbe same, opozarjati, da bi pri ti priliki merodajni faktorji vplivali, da bi se odpravili pasi, mesto njih pa naj bi se uvedli le dve tarifi — za celo progo in za polovico. Cene bi se primerno znižale, pa bi bilo za obe strani bolje. Istotako so za naše mesto pretirane cene za letne in mesečne vozne listke. Poleg teh bi se pa morebiti lah-

ko uvedle tudi mesečne ali letne cene za vožnjo od gotove do gotove postaje. Saj se razni ljudje vozijo ravno največ v službo in iz službe od gotovih do gotovih postaj in bi se takih listkov gotovo rajši posluževali, kakor onih za celo progo, ki so dražji, pa jih običajno sploh ne rabijo.

— **Letošnje domobranske orožne vaje** se bodo vršile v dveh dobah ali periodah in sicer spomladi in jeseni. V slučaju potrebe se spomladanska perioda lahko razdeli v dva zaporedna turnusa po štiri tedne. Spomladanske orožne vaje morajo biti brezpogojno 15. junija končane, odnosno tisti dan, ko se pred 15. junijem začno dopusti vsled žetve. Pri domobranskem pešpolku št. 27 (Ljubljana) se vpočlebo na orožno vajo in sicer: na 4 tedne dne 1. maja; na 3 tedne dne 6. maja; na 2 tedna dne 13. maja. Z ozirom na svoje stanovske in službene razmere si lahko vsakdo izbere dobo, v kateri želi doslužiti svojo orožno vajo. Tozadevno se je nemudoma zglasiti z domobransko knjižico pri županstvu svojega bivališča, v Ljubljani pa v vojaškem uradu v Mestnem domu in sicer najkasneje do 15. februarja t. l. Zakasnele prijave se najbrže ne bodo mogle vpoštevati.

— **Fantovski ples,** ki ga prirede fantje šentjakobske sosese v soboto dne 31. januarja v vseh gostilniških prostorih pri Češnovarju na Dolenjski cesti, bo brezdvomno najlepša predpustna prireditev v šentjakobskem okraju. Veselični prostori bodo spremljeni v pravi raj, tako bodo okrašeni. Ker je vstopnina samo 40 vin. in začetek že ob pol 8. zvečer, gotovo nihče ne zamudi udeležiti se te zabave, ki se bo kot lani odlikovala po neprisljenosti in priskrnosti. Pies je prirejen v prid knjižnici »Gospodarskega naprednega društva za šentjakobski okraj« in se preplačila hvaležno sprejemajo.

— **Srečke in zastavna pisma.** Stranke, ki dobe od nepoznatih tveč iz inozemstva cirkulare glede nakupa srečk in zastavnih pisem, naj se v lastnem interesu informirajo v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani o zanesljivosti tveč, ki razpošilja dotične cirkulare.

— **Damski frizerji v Ljubljani** Oto Fetichek-Frankheim, Matko Podkrajšek in Emil Navinšek imeli bodo povodom »Planinskega plesa« z dovoljenjem c. kr. deželne vlade svoje salone v nedeljo, dne 1. svečana do pol 9. zvečer odprte. Ta odredba je posebno prikladna za dame z dežele.

— **Avtomobilna zveza Celje-Ljubljana** je vsled slabih cest ustavila začasno ves svoj promet.

— **Umrla je** v Gradcu gospa Ana Bratkovič roj. Costa, iz rodbine nekdanjega župana ljubljanskega dr. Etibina Coste. Bila je vdova po dr. Bratkoviču, prvem slovenskem odvetniku v Krškem, ki je pokopan na pokopališču krškem, dočim bo njeno truplo počivalo v sedaj tuji nam zemlji. Naj v njej mirno počiva blaga pokojnica!

— **Rita Sacchetto,** slavna in znana plesalka igra jutri glavno vlogo v plesni sceni v 4 delih »Odetta«, katero se predvaja na specialnem večeru v kinematografu »Ideal« poleg še drugih štirih prvostvornih slik. Danes zadnji dan zanimivega sporeda s kriminalno dramo »Medicinska uganaka« in veseloigro »Rožnati čevljiček«.

— **Ogenj.** Danes ob pol 2. zjutraj je začelo goreti v palnici (sušilnici) v Lichtenurnovem zavodu na Poljanski cesti. Obveščen oddelek reševalnega in gasilnega društva je takoj pribeležil na lice mesta ter ogenj zadušil. Ogenj je nastal vsled tega, ker se je vnelo perilo, ki je viselo približno razgrete pečne cevi. Ogenj je napravil baje okoli 500 K škode.

— **Na včerajšnji semenj** so prignali 10 glav in sicer 8 volov in 2 kravi.

Društvena naznanila.

— **Sokolska župa Ljubljana I.** Župna odborova seja se vrši v nedeljo 1. februarja ob pol 4. popoldne v restavraciji »pri Zlatorogu« z važnim dnevnim redom. — Ing. J. Mačkovšek, tajnik.

— **Zveza kranjskih mlinov v Ljubljani** vabi g. člane na redni občni zbor, ki se vrši v sredo 4. februarja t. l. ob 1. popoldne v prostorih restavracije »Novi svet«, Marije Terezije cesta. Na dnevnem redu so sledeče točke: Nagovor predsednika, poročilo tajnika, poročilo blagajnika, volitev odbora in raznoterosti.

— **Ustanovni občni zbor Sokola v Mostah pri Ljubljani** se je vršil v nedeljo, dne 25. t. m. v gostilni pri Joškotu na Selu. Občni zbor odprti predsednik pripravljalnega odbora br. Jan. J a r c, pozdravi navzoče zastopnike br. društva Sokola Ljubljana I. in II., Sokola v Štepanji vasi, osobito pa zastopnika župe Ljubljana

na I. br. dr. Pestotnika. Društvo je ustanovljeno! Misel na to nas je spremljala že precej časa. Veliko dela je bilo treba zato, težko bi se ustanovilo društvo, če ne bi imeli na svoji strani br. društva Sokola I. Trnjeva je bila pot, lahko pa rečem, da bi se težko vršil danes ustanovni občni zbor, ko bi nam ne stalo na strani matersko društvo ljubljana I. Kdor Slovan, ta Sokol, to bodi naše geslo, v imenu tega gesla pojdemo na delo, pridobivajmo si članov, in danes eno leto bomo lahko s ponosom rekli, Moste so naše. Tajniško poročilo pripravljalnega odbora poda tajnik br. Stojkovič. Pri volitvi so bili izvoljeni za vzklikom starosta br. Starič, podstarosta br. Jager, nacelnik br. Jarec. Odborniki br. Kebel, Svetek, Jeltnikar, Hamberger, Stari, Novak, Stojkovič; namestniki br. Virant, Klinec, Senič; pregledovalca računov br. Ljubo Dermelj in Jug Jos. Za zastopnike Sokolske župe ljubljana I. br. Starič, Jager, Jarec, Novak, Stojkovič; za zastopnike Slov. Sokolske Zveze br. Starič, Jarec, Stojkovič. Pri točki raznoterosti je govoril zastopnik župe ljubljana I. br. dr. Pestotnik, ki je v daljšem govoru pojasnil sokolsko delo.

— **Slov. akad. društvo »Slovenija« na Dunaju** naznanja, da predava v soboto, dne 31. t. m. v društvenih prostorih g. starešina Stanko Virant o predmetu: »§ 14. in ex lex«. Začetek ob 8. zvečer.

— **Slovensko akad. društvo »Ilirija« v Pragi.** Izredni občni zbor se vrši dne 27. januarja 1914 ob 8. zvečer v prostorih hotela »Baška« na Kralj. Vinogradih.

Prosveta.

— **Hrvatska opera.** Pišejo, da je napisal Verdi opero »Rigoletto« v neki koči v italijanskem kraju Busseto tekom 40 dni. Prvič je bila vpriporjena leta 1851. Prej je napisal že več oper, vendar je ravno ta prva od tistih, ki nam kažejo mojstra takega, kakoršnega poznamo. Pred njo je bila komponistu vse melodija ali petje, zdaj pa je posvetil naenkrat tudi orkestracija veliko pozornost. Z dramatično libreta je združil dramatično glasbo in napisal tako ognjevit in strastno muzikalno dramo. Za tiste čase je bila v Italiji to novost in celo drzna. Pravijo, da je povzročil splošno zgražanje kritikov in publike že sam slučaj, da je glavni junak opere »Rigoletto« dvorni norec. — Tekst je sestavljal Piave po drami Viktorja Hugoja »Le roi s' amuse«. Predstavlja nam življenje vojvode iz Mantue, mladega in vročega ljubitelja žensk, ki mu vračajo ljubezen z ljubeznijo. Njegov norec »Rigoletto« se hoče maščevati nad njim, ker mu je zapeljal hčer, ali ženska, ki bi ga naj pogubila, ga reši. Zadet v srce spozna stari norec, da je umoril ropar, ki ga je najel in plačal, njegovo hčer. Zakaj vojvoda iz Mantue se vrača tam pod hribom v svojo palačo s svežo ljubico in z veselo, večnonovo pesmijo na ustih:

Ženska le vara nas vedno lokavo...

— **Vojvoda je igral g.** Lowczynski in pel ravno to preprosto pesem tako dobro in naravno, kakor tega že dolgo nismo čuli na našem odru. Bil je mlad, zdrav, vesel, večni fant, ki mu kipe iz prsi vroče pesmi ljubezni, ki obeta povsod večno zvestobo, ki se razvema vedno, kadar stoji pred obličjem lepega dekleta. Prav iskrena je bila Gilda gospe pl. Strozijeve, dramatsko silo v igri in petju je kazal g. Vušković. Zlasti v tretjem dejanju, kjer se pokaže norec čutečega in ljubečega očeta, se je mogočno razigral in razpel. Jako ljubka je bila Magdalene gdne. Valentijeve, hvalevreden g. Križaj in g. Lesič. Predstava je kazala gladkoto in zaokroženost in žela mnogo aplavza.

P.

Rnjževnost.

— **»Gostilničar«.** Strokovni list za povzdigo gostilničarskega obrta. Glasilo »Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem«. Izhaja dvakrat na mesec. Vsebina 1. številke: Zvezne objave. Cenjeni tovariši gostilničarji! Gostilničarji in leto 1913. Kranjsko vinogradništvo in vinska trgovina. Dež. zveza za tujski promet na Kranjskem. Deželna zveza obrtnih zadrug na Kranjskem. Obrtne pravice in predpisi. Stanovske novice. Zadrugne objave. Razno. Sport. Listek. A. Zajec: Ljubljanski gostilničarji v stari dobi. — List stane celoletno 5 K, polletno 2 K 60 v. Posamezna številka 25 v.

— **Knjiga A. Kutschbach »Die Serben im Balkankrieg«.** Kleinmayr & Bamberg sta me opozorila na to knjigo. Ne kupujem rad nem-

ških knjig. To knjigo pa sem naročil, ko sem pregledal poslani mi prospekt. In mi mi žal! Knjiga obsega le 150 strani, pa je vendar skrbno in pregledno pisana. Iz cele knjige se vidi, da je imel spisatelj uradni material na razpolago in sicer vojaški in diplomatični. Citatelj se do dobrega iz knjige informira, zakaj je nastala balkanska zveza, na kakih podlagi, zakaj je nastala vojna proti Turčiji, pozneje proti Bolgarom. Tretji del knjige obsega »die Lehren der beiden Kriege«; četrti: aus der serbischen Heeresverwaltung; die serb. Heeresorganisation; die Verpflegung des Heeres; Sanitätswesen etc. Tudi nekaj epizod iz vojne obsega, ter ima nekaj dobrih podob in načrtov! Je redka prikazen med nemškimi knjigami! Za to jo Slovincem toplo priporočam! Založil je knjigo Frank v Stuttgartu. Vezana stane 4 K 86 v. — Dr. Jurtela.

Razgled po slovanskem svetu.

— **Bolgarski kralj Ferdinand in praznoverje.** Kakor bolgarski listi poročajo, si je kar Ferdinand spomlad lanskega leta naročil iz Pariza italijanskega vedeževalca Mancinija, ker je izvedel, da zna le-ta proročevati bodočnost. Mancini je res prišel v Sofijo in se nastanil v prvem hotelu blizu carskega dvorca »Bilgariji«. Od tu je bil poklican v dvor, kjer ga je Ferdinand sprejel v svojem privatnem kabinetu. Tu mu je brez okoliščin povedal, zakaj ga je pozval k sebi ter mu ponudil levo dlan, naj mu z nje prerokuje bodočnost. Mancini je prijel roko, motril dolgo brazde na dlan in jih študiral. Ko bi imel Ferdinandu dati odgovor, ga je prosil, naj mu dovoli, da se vrne v hotel, češ da mu ne more ničesar povedati. Toda cer mu je osorno ukazal, da naj govori, ker ga ni za to poklical iz Pariza, da bi molčal. Mancini je jel na to zopet z največjo paznostjo motriti dlan in je končno spregovoril: »V duhu zrem strašno leto... Na dlan stoji, da bo izbruhnila nova vojna... Nikar ne začenjajte vojne! To leto bo pretreslo vso vsto državo in omajalo tudi vaš prestol!...« Car Ferdinand je kakor okamenel poslušal te besede ter spodil italijanskega vedeževalca. Tako poročajo listi. Koliko je na stvari resnice, ne vemo, pravijo pa, da je Koburzan res dokaj praznoveren.

— **Smrt hrvaškega rodoljuba.** V Zadru je pretekli teden umrl član gosposke zbornice Manfred knez Borelli Vranski, odlični hrvaški rodoljub. Pokojnik je bil rojen l. 1836. v Filijakovu, kjer ima njegova rodovina posestva. Ko se je l. 1860. pričelo narodno gibanje v Dalmaciji, je bil knez Borelli med prvimi, ki so v Zadru stopili v krog hrvaških rodoljubov. Pokojnik je bil med ustanovitelji Hrv. čitalnice, hrv. Sokola in hrv. dijaškega podpornega društva v Zadru. Knez Borelli je tudi politično deloval: l. 1879. je bil prvič, l. 1885. pa drugič izvoljen za državnega poslanca. Še l. 1911. je bil knez Borelli pri državnozbornskih volitvah kandidat narodnih strank proti klerikalnopravaškemu kandidatu Prodanu v zadrskem okraju. L. 1902. je bil imenovan za dosmrtnega člana gosposke zbornice. V svoji oporoki je zapustil svojo hišo v Zadru, v kateri se nahaja hrvaška knjigarna in podružnica Jadranske banke Hrv. podpornemu društvu. Hiša je vredna 100.000 kron. Trajen spomin velikemu rodoljuba in narodnemu dobrotniku!

— **Srbsko-hrvaško narodno gledališče v Sarajevu.** V Sarajevu se ustanovi na deželne stroške stalno gledališče, tako se je sklenilo v proračunskem odseku bosanskega sabora. Dežela bo takoj ob ustanovitvi izplačala gledališču 36.000 kron in se obenem zavezala, da bo plačevala tudi eventualni primankljaj. Med poslanci je nastal spor zaradi tega, kako bi se naj gledališče imenovalo. Vlada je predlagala, naj bi se gledališče krstilo na ime »Bosansko-hercegovo narodno gledališče«. Za to ime so se zavzemali tudi mohamedanski poslanci, ki so s tem pokazali, da jim je žal narodno čustvo še čisto tuje. Srbski in hrvaški poslanci pa so se sporazumeli, da se naj novo gledališče imenuje: »Srbsko-hrvaško narodno gledališče«. In temu imenu ho brez dvoma pritrdila tudi večina bosanskega sabora.

Izpred sodišča.

— **Župnik in župan obsodila živino-zdravnike — nazadnje sama obsodjena.**

Novo mesto, 26. januarja.

Nastopni slučaj, danes končan pred tukajšnim vzklicnim sodiščem naj služi v svarilen vzgled vsem t-

sttim možem po deželi, ki jih župniki postavljajo za župane, samo da župniki kot občinski tajniki tem lože županujejo nad občino in županom samim. V tem slučaju je bil župan od Sv. Gregorja pri Vel. Laščah pravzaprav le žrtev znanega župnika Krumpestarja. Slučaj pa je poučen tudi za vse gg. živinozdravnike, ki imajo opraviti z ogledom živine. Naključje hoče, da v tem slučaju igra glavno vlogo znani imeni: Adamič in Lunder.

Dne 21. junija je bil v Vel. Laščah živinski sejem. Na predvečer je znani prašičji trgovec Ivan Lovšin iz Sušnja na kolodvor postavil vagon prašičev. Peter Miklavčič, okrajni živinozdravnik v Kočevju je prišel z večernim vlakom ter si prašiče ogledal. Prepričan, da je vse v redu, je dovolil izvozniranje prašičev. Drugi dan je od tega trgovca kupil dva prašiča Jernej Lunder, posestnik iz Zadnjikov. Ko pa je prašiča priznal kake pol ure daleč, mu je eden na potu poginil. Ribniški konjač Joras je za pospravo crknjenega prašiča od okrajnega glavarstva zahteval svojo pristojbino v znesku nekaj čez 7 kron. To je kratka predzgodovina tega slučaja.

Zgodovina sama pa je bila daljša in usodopolna za dva moža, ki sta si domišljala, da imata kot klerikalca že vso pravico v svojem žepu. Okrajno glavarstvo v Kočevju je namreč konjačev račun poslalo na občino Sv. Gregor, kjer po imenu županuje Anton Žužek, v resnici pa župnik France Krumpestar, ki ob enem opravlja službo občinskega odbornika in tajnika in — župana. Župnik je račun vrnil s pripombo, da občina Sv. Gregor tega računa ne plača, češ, da je prašič krnil pol ure daleč od občinske meje. Stroške naj plača ali kupec, ali prodajalec, ali pa živinozdravnik, ki je take prašiče pustil postaviti na trg, dasi bi moral vedeti, da je žival bolna. Temu pa sv. gregorjski župan v talarju še pristavi grožnjo: »Sicer bo županstvo na drugem mestu pojasnilo, kako se poklicani faktorji brigajo za blagor našega kmečkega stanu.«

To grožnjo za briganje blagora našega kmečkega stanu je napisal tisti župnik, ki je taki revni občini kot je Sv. Gregor, za čisto nepotrebnosti »Kotoliški dom« kmetom naprtil dolg 80.000 K, čeprav so kmetje pri zgradbi tega doma z roko in živino delali tlako. Vloga datirana z dne 4. julija 1913 je bila podpisana od sv. gregorjskega župana Žužka; sestavil pa jo je župnik sam, ker župan za take reči niti ni zmožen ni.

Na to vlogo je okrajno glavarstvo v Kočevju zahtevalo, naj županstvo pojasni svojo grožnjo s konkretnimi slučaji. Župnik pa je v imenu županstva Sv. Gregor odgovoril: »Za zdaj se županstvo omejuje le na predložiti slučaj poginolega prašiča. Prašič je poginil pol ure potem, ko je bil na sejnu kupljen. Iz te okolnosti mora vsak količikaj razsoditi človek sklepati, da se žival ali ni nič, ali silno površno ogledala, ali pa dotični ogledovalec svojega posla ne ume. V obeh slučajih se mora to smatrati kot zanemarjenje uradne dolžnosti. Pritožbe zoper silno površno ogledovanje prašičjih transportov od strani c. kr. okrajnih živinozdravnikov so tako splošne, da županstvo ne more natanko vedeti, kdo je ravno to ali ono pritožbo izrekel. Zato more, ako c. kr. okrajno glavarstvo še nadalje na omenjeni zahtevi obstoja, županstvo z javnim razglasom pozvati v občinsko pisarno vse one občane, ki so kdaj videli, kako c. kr. okrajni živinozdravniki ogledujejo prašiče, predno se postavijo v prodaj na trg. Seveda je umevno, da pride s tem vsa ta zadeva v najširšo javnost (!) in gotovo tudi v časopise (!), posebno tedaj, ako se vsi ti prigašenci povabijo na uradni dan v Vel. Laščah...«

Iz končne župnikove opombe, da bi znalo to v časopise priti, se da sklepati, da je župnik računal s to prikrito grožnjo na to, da se bo glavarstvo v Kočevju te grožnje vstrašilo pa bo pustilo celo zadevo pri miru, župnik pri Sv. Gregorju pa se bo lahko bahal, kako je vgnal kočevsko politično oblast.

Ali župnik je naredil račun brez krčmarja. Okrajno glavarstvo je zahtevalo predložitev konkretnih slučajev. Župnik v zadregi je dal razglasiti, da kdor ve za kako tako pritožbo, naj se le zgasi. Kmetje so na to komando vrel skupaj pa so povedali svoje mnenje o postopanju živinozdravnikov pri ogledu prašičjih transportov. Toda večina prilaženih slučajev je segala nazaj v dobo, ko g. Miklavčič še ni bil okrajni živinozdravnik v Kočevju. V splošnem se ta pričevanja omejujejo na osebna mnenja, češ, da so živinozdravniki prehitro svoj posel opravili, da bi zamogli ugotoviti, ali je žival zdrava ali ne.

Ker je bil v obeh omenjenih vlogah na glavarstvo v prvi vrsti pripadatelj g. Miklavčič kot uradni živinozdravnik, je proti županu od Sv. Gregorja naperil tožbo radi razžaljenja časti. Pri prvi razpravi v Vel. Laščah je pa župan priznal, da »so obe vlogi pisali naš gospod župnik«. Čim je župan to priznal, je g. dr. Rajh kot zastopnik zas. obtožitelja tožbo takoj razširil tudi proti župniku. Duhovni svetnik France Krumpestar — ima 500 K premoženja (?) — prizna, da je obe vlogi res sestavil in pisal kot — občinski tajnik. Temu nasproti se je ugotovilo, da je g. duhovni svetnik obenem tudi občinski svetovalec in pravzaprav tudi — župan. Oba častita moža sta izgovarjala, da besede v omenjenih vlogah »niso letele na nobeno določeno osebo, bile so le splošna kritika.« Tudi protestirata, da bi bila občinske uradne stvari predmet za kazensko postopanje. (Župnik je celo zastopal stališče, da je tu kompetenten deželni odbor in da ima šele ta odločiti, če se sme sodišče s to zadevo baviti.)

V tej zadregi prišla sta jima na pomoč neki Adamič in njegova žena, ki sta kot priči izpovedala, da sta na večer pred sejmom na kolodvoru videla, da je živinozdravnik Lovšinove prašiče le kar tako mimogrede pogledal, nato pa jih pustil izvoznirati. Prvi sodnik v Vel. Laščah je tema dvema pričama v nasprotju z drugimi pričami toliko zaupal, da je oba obtožena oprostil, češ, da se jima je posrečil dokaz resnice, ozir. verjetnosti in dobre vere.

Proti tej razsodbi je zav. obtožitelj g. Miklavčič vložil ničnostno pritožbo na vzklicno sodišče. Pred glavno razpravo je bilo zaslišanih veliko novih prič, ki so potrdile, da g. Miklavčič skoro še preveč »sitno« izvršuje svoj posel kot živinozdravnik. Med temi pričami je bila celo ena, ki je bila zaradi Miklavčičeve »sitnosti« že kaznovana.

Tako je ta zadeva po dolgih potih zaslišavanja prič iz raznih krajev dozorela za glavno razpravo pred vzklicnim sodiščem. Župnik Krumpestar je prišel osebno k obravnavi. Kot duhovni svetnik je namesto običajne klopi dobil nobel stol. Zagovornik je skušal župnika rešiti s tem, da je župnik »delal le po naročilu župana«. Županu pa, da je bila njegova dolžnost tako postopati, ker je župan tudi veterinarina uradna oseba, ki bi moral svojo čast odložiti, če bi ne smel izreči svoje opravilne sodbe. Končno se je poslužil po ugledu dr. Dermastije v Golju-Rosmanovem slučaju indirektno grožnje in pritiska na sodnike, češ, glejte, da mi ta dva katoliška možakarja ja ne obsodite, ker sicer bi mi s to sodbo šli še dalje.

Pa ta komaj prikrita in silno nerodno izražena grožnja to pot ni imela uspeha. Po daljšem posvetovanju je predsednik senata dež. sod. svetnik g. Žmavec razglasil razsodbo, s katero se vzklicu zoper oprostilo razsodbo deloma ugotovi in se oba obtožena obsodita. In sicer župana Žužka na 20 K, župnika Krumpestarja pa na 40 K globo, če bi ne mogla plačati, pa na tej kazni primeren zapor. Zavrnili se je vzklic le v kolikor so pod obtožbo stavljene tudi splošno izražene kritike, ki res ne zadevajo izrecno le živinozdravnika Miklavčiča. Le tega osebno zadenejo očitavanja: da je pustil živino postaviti na trg, dasi bi moral vedeti, da je bolna, da se žival ni nič ali silno površno ogledala ali pa da dotični živinozdravnik svojega posla ne ume, da se v obeh slučajih mora to smatrati kot zanemarjenje uradne dolžnosti.

Pri odmeri kazni je bilo pri župniku merodajno, da je bil že predkaznovan (menda zaradi tepeža) oziroma vsaj obsojen je bil, potem pa po raznih ovinkih pomiloščen.

In to upa č. g. duhovni svetnik od Sv. Gregorja tudi to pot doseči. Kajti na to je namigaval že njegov zagovornik, ki je tukaj po razpravi zaprosil za prepis razsodbe.

Razne stvari.

* **Potopljen parnik.** Med vožnjo iz Bornholma v Hamburg se je potopil tovorni parnik »Vorwärts«. S parnikom se je potopilo vse moštvo.

* **Smrt v cerkvi.** V Polsu je umrl v cerkvi med mašo 75letni posestnik in večletni občinski svetnik Ivan Alter. Moža je zadela srčna kapa.

* **Volkovi so napadli pri Nevesinju** čredo ovac, katero sta pasla 16letni Milerevič in njegova eno leto starejša sestra. Volkovi so raztrgali več ovac in težko ranili pastirja.

* **Ponesrečen divji lovec.** Na slonograško-stajerski meji so našli mrtvega znanega divjega lovca Štefana Weichpolda. Možu se je izpozila pri skoku čez neki jarek puška. Kroglja mu je predrta levo oko in mu

razbila lobanjo. Nedaleč od njega so našli ustreljeno divjo koso.

* **Zločin blaznega vojaka.** V neki pariški vojašnici je blaznel desetnik tamošnjega pešpolka. Vstal je ponoči, vzel puško in ustrelil štiri tovariše, ki so spali v isti sobi. Bili so takoj mrtvi. Ko je prišel v sobo vojak, ki je imel nočno službo, ga je blazni-desetnik obstrelil, nato pa je ustrelil samega sebe.

Telefonska in brzojavna poročila.

Državni zbor. — Češka obstrukcija. — Sklepi proračunskega odseka. — Resolucije in manjšinski predlogi.

Dunaj, 29. januarja. Češka obstrukcija je pričela danes v parlamentu boj proti proračunskemu provizoriju s formalno debato. Skoraj vsi češki obstrukcionistični poslanci so se priglasili kot govorniki k vprašanju dnevnega reda. Prvi je govoril poslanec Stanek, ki je izjavil, da je vlada pod pritiskom rusinske obstrukcije sklicala galjski deželni zbor in storila vse za poljsko-rusinski sporazum, pritisku čeških obstrukcionistov pa se ne bo vdati. Češka delegacija ne bo pripustila, da bi češki interesi veljali pri vladi manj, kakor rusinski interesi. Zato je klub čeških agrarcev sklenil boriti se z najsikrajnejšimi sredstvi ne le proti sedanjim, marveč tudi proti vsaki bodoči vladi, ki bi se popolnoma udejvala nemškemu diktatu. Drugi govornik, poslanec Choc, je kritiziral postopanja načelnika proračunskega odseka, ter izjavil: Mi češki radikalski bomo proračunski provizorij za vsako ceno onemogočili. Govor tretjega govornika agrarca Bradača ima že odkrito obstrukcionističen značaj.

Dunaj, 29. januarja. Danes dopoldne so poskusile stranke večine nova pogajanja s češko obstrukcijo. Poljaki so predlagali, da naj češki poslanci ustavijo svojo obstrukcionistično taktiko, če da vlada v zbornici podobno izjavo glede sklicanja češkega deželnega zbora, kakor je to svoj čas storila glede sklicanja galjskega deželnega zbora. Dopoldne se je sestel tudi konvent seniorov, v katerem so razne stranke apelirale na voditelje obstrukcije, da naj izpreme ne svojo taktiko. Konferenca ni imela uspeha. Češki agrarci in radikalski so izjavili, da so pripravljeni ustaviti obstrukcijo, če poda vlada striktno izjavo, da bo brez ozira na potek češko-nemških pravnih pogajanj v doglednem in določenem času razpisala volitve za češki deželni zbor. Vlada seveda take izjave ne bo dala, zato ni upati, da se bo češka obstrukcija določila izpremeniti svojo taktiko.

Dunaj, 29. januarja. Zbornici je predloženo poročilo o včerajšnjih sklepih proračunskega odseka. Po tem poročilu proračunskega odseka, v katerem se je vršilo glasovanje pozn v noči, odsek ni sprejel proračunskega provizorija v zmislu vladne predloge. Pred vsem je črtal izredne vojaške kredite ter kreditno pooblastilo v znesku 30 milijonov za železniške investicije, ter znižal mobilizacijske stroške na 227 in pol milijona. Nadalje je sklenil odsek, da sme vlada potrebne kreditne operacije izvršiti le potem premijskega ali drugega posojila. Sprejet je bil tudi predlog, s katerim se vlada pooblašča, da uporabi primerno vsoto letne potrebščine 35 milijonov za izvedenje službene pragmatike, ter je vstavil vsoto 5.600.000 K za zboljšanje gospodarskega položaja nastavlencev pri državnih železnicah. Od te vsote je porabiti 600.000 K izključno za izvedbo dveletnega napredovalnega roka za sluge pri državnih železnicah. Odsek je nadalje sklenil pooblastiti vlado, da uporabi v prvem polletju 1914 vsoto dveh milijonov za podporo brezposelnih. — Med sprejetimi resolucijami se nahaja tudi ena, ki zahteva disciplinarno preiskavo proti faktorjem, ki so zakrivali aprobacijo učne knjige za Koroško, ki vsebuje sramotjenje slovenskega prebivalstva. Sprejeta je bila tudi resolucija proti telefonski mizeriji v Ljubljani in na Kranjskem sploh in resolucija zaradi nedostatnega preskrbovanja Ljubljane s soljo. Med minoritetnimi predlogi se nahaja eden poslanca Spinciča, da naj zbornica preide preko proračunskega provizorija na dnevni red, roslanca Trešića, da naj se črta mobilizacijski kredit 227 in pol milijona in poslanca Friedmanna, da naj se dovoli 20 milijonov za zboljšanje telefonskih zvez.

Dunaj, 29. januarja. V konferenci načelnikov strank je zbornični predsednik izjavil, da se vrši jutri nepreključno zadnja seja poslanske zbornice. Popoldne ob pol 3. so se sestali načelniki obstrukcijskih strank k posvetovanju ter so sklenili vstrajati pri dosedanjih taktiki. Računa se, da bo jutrišnja seja zbornice zelo kratka, nakar bodo odšli poslanci domov.

Slovensko zborovanje na Dunaju razpuščeno.

Dunaj, 29. januarja. V torek zvečer se je vršilo v XV. okraju od Čehov sklicano protestno zborovanje proti procesu v Marmaros-Szigetu. Zborovanja se je udeležilo mnogo Čehov, Hrvatov, Slovencev, Rusinov in Srbov. Govoril je neki češki poslanec, nato pa slovenski dijak, nakar je bila sprejeta resolucija, ki protestira proti temu procesu iz kulturnih in pravnih razlogov. Ko je govoril nato neki srbski dijak, je policijski komisar razpustil zborovanje, češ da srbskega jezika ne razume. Mnogi pa je protestirala proti razpustu, policija pa jo je potisnila iz dvorane.

Avdiencia.

Dunaj, 29. januarja. Ogrski ministrski predsednik Tisza je dospel sem. Cesar ga bo sprejel v avdienci. Pogajanja ogrske vlade z Romuni so dospela na mrtvo točko.

Dunajska policija.

Dunaj, 29. januarja. Dunajski policijski predsednik Brzezowski bo podal prihodnje dni demisijo, naslednik mu bo njegov namestnik dvorni svetnik haron Gorup.

Železniška nesreča.

Dunaj, 29. januarja. Na postaji Hohenbruck severozapadne železnice je trčil oseben vlak v tovorni vlak. Petindvajset oseb je težko in lahko ranjenih.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 29. januarja. Ogrski državni zbor je sprejel brambno predlogo v tretjem branju.

Politični zločinci.

Petrograd, 29. januarja. Neznani zločinci so snoči vlomili v grški generalni konzulat in odnesli mnogo politično važnih dokumentov.

Putilovova tovarna v Petrogradu.

Pariz, 29. januarja. Glede vesti, da naj preide Putilovova tovarna za topove v Petrogradu v last nemške tvrde Krupp v Essenu, piše »Echo de Paris«: Če so te vesti resnične, potem obstoja za francosko vojsko velika nevarnost. Kakor znano, je sprejela Rusija za svojo artilerijo francoski sistem in doslej je izvršila Putilovova tovarna velik del potrebnih del s pomočjo francoske tovarne Creuzot in s francoskimi delavci. »Journal« zopet piše: Vest se nam zdi neverjetna, zlasti ni misliti, da bi oddala Rusija izdelovanje svojih topov firmi Krupp, ki bi dobila na ta način v roke načrte in tajnosti velikega dela francoskega vojnega materiala.

Pariz, 29. januarja. Francoski listi se razburjajo zaradi prodaje Putilovove orožarne Krupp. Po poročilih iz Petrograda se ruski odgovorni krogi že zavedajo dalekosežnosti tega koraka, ki bi dal Nemčiji v roke celo vrsto francoskih tajnosti, ter skušajo vse, da bi se preklcala ta pogodba.

Alzaška kriza.

Berolin, 29. januarja. Alzaški namestnik grof Wedel in cela alzaška vlada je podala demisijo.

Nemiri na Portugalskem.

Pariz, 29. januarja. »Echo de Paris« poroča, da je prišlo v Lizboni do novih nemirov in da so izvršili tudi več bombnih atentatov.

Angleško vojno brodograd.

London, 29. januarja. Vlada je naročila raznim ladjedelnicam, da naj ustavijo dela, ki presegajo proračun lanskega leta za tako dolgo, da bo parlament dovolil naknadni kredit. S tem je ugodila vlada liberalni stranki, ki vidi v takem prekoračenju omalovaževanje proračunske pravice parlamenta.

Angleška banka.

London, 29. januarja. Angleška banka je danes znižala svoj bančni diskont od 4% na 3%.

Revolucija na Haitiju.

Port au Prince, 29. januarja. Predsednik Oreste in njegova žena sta pobegnila predvčerajšnjem na nemško križarko »Vineta«. V mestu je prišlo do poličnih bojov. Nemška križarka »Vineta« in ameriška oklopna križarka »Montana« sta izkrcali moštvo.

Washington, 29. januarja. Vlada v Port au Prince je proglasila nad Cap Haitienom, središčem revolucije, blokado. Vstaja se širi po celem severu otoka. V Port au Prince in Gonaivasu se je dvignilo vse prebivalstvo. Cap Haitien je v rokah vstašev.

Berolin, 29. januarja. Nemška križarka »Vineta« je izkrcala v varstvo nemških interesov 80 mož z dvema strojnima puškama.

Dogodki na Balkanu.

Za novo Balkansko zvezo.

Sofija, 29. januarja. Radikalno demokratska stranka je sprejela na zadnjem strankarskem shodu sledečo resolucijo: Radikalni demokrati

energичno protestirajo proti namenu vlade približati se trozvezi in zlasti Avstro-Ogrski. Stranka pozivlja kralja in vlado, da orjentira bolgarsko zunanjo politiko v smislu približanja balkanskim državam in Romuniji, ker vidi samo v taki politiki garancijo za mirni razvoj in Bolgarskem. Stranka protestira nadalje proti temu, da se razpišejo volitve v novoosvojenih pokrajinah ter pozivlja kralja, da prepreči revolucijo, da ustvari koalicijski kabinet, sestavljen iz vseh strank, ki naj izvede potem nove volitve.

Dunaj, 29. januarja. Tukajšnji politični krogi zelo pozorno zasledujejo pogajanja v Petrogradu, so pa mnenja, da se ne bo posrečilo obnoviti Balkanske zveze, razen brez Bolgarske. Tudi Romunska se baje tej zvezi ne bo pridružila.

Berolin, 29. januarja. »Tageblatt« poroča iz Aten, da je grški ministrski predsednik Venizelos govoril z nemškim cesarjem Viljemom in z diplomati velesil o ustvaritvi konvencije vseh balkanskih držav. Konvencija naj bi imela povsem mirovni značaj in naj bi zasledovala gospodarske cilje. Tudi bolgarska vlada je s tem zadovoljna in je izrekla željo zopet stopiti v diplomatske stike z Grško. Načrtavljeno problem je, da Turčija te mirovne volje zaradi Egejskih otokov ne moti.

Albanija.

Dunaj, 29. januarja. Spomladi bodo privrkat kartografično orisali Albanijo. Delo na severu prevzame Avstro-Ogrska, delo na jugu pa Italija.

Valona, 29. januarja. Pred njegovim odpotovanjem je vojno sodišče še enkrat konfrontiralo Izmail Kemala z Bekir ago. Tudi to zaslišanje je bilo baje za Izmail Kemala zelo neugodno. Tudi bivši finančni minister Ciacco je izpovedal zelo obremeno mnenje za Izmail Kemala. Zdi se pa, da ne bo imel ta proces nikakršnih posledic. Pač bodo obtoženi tudi obsojeni, princ Wied pa jih bo pomiloštil.

Atene, 29. januarja. V alban-skem Epiru je prišlo do krvavih bojov med albanškimi in grškimi četami.

Črnogorska skupščina.

Cetinje, 29. januarja. Črnogorska skupščina se je sestala včeraj ob 10. dopoldne. Otvoritev se je udeležilo 70 poslancev. Izvoljen je bil verifikacijski odsek. Prihodnja seja se skljuje pismeno.

Nov srbski konzulat.

Praga, 29. januarja. Glasom vesti, ki jo prinaša »Hlas Naroda«, bo ustanovila Srbija meseca marca v Pragi svoj konzulat.

Venizelos na potovanju.

Berolin, 29. januarja. Grški ministrski predsednik Venizelos se je odpeljal včeraj na Dunaj.

Dunaj, 29. januarja. Grški ministrski predsednik Venizelos je dospel danes na Dunaj ter ostane tu 2 dni. Tudi cesar ga bo najbrže sprejel.

Dunaj, 29. januarja. Grški ministrski predsednik Venizelos je obiskal že danes dopoldne zunanega ministra grofa Berchtolda.

Grška in Turčija.

Pariz, 29. januarja. Francoski listi dementirajo vesti, da so se pričela med Grško in Turčijo direktna pogajanja.

Orientske železnice.

Dunaj, 29. januarja. Pogajanja med dunajskim kabinetom in srbsko vlado na eni in med srbsko vlado in banškim konsorcijem na drugi strani je počasi napredujejo in se zdi, da so dospela na mrtvo točko, ker je označil srbski poslanik Jovanović avstrijske predloge za nesprejemljive.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Prehlajenja in kašelj

Vsako ve, kako je večkrat težavno, se iznebiti kašlja ali prehlajenja. Ob takih časih je priporočati rabo Scottove emulzije iz ribjega olja in sicer tako dolgo, dokler se zopet počutimo popolnoma sveže in brhke. Dobrodejni vpliv Scottove emulzije iz ribjega olja, zlasti pa nje olajšujoči učinek proti draženju in kašlju se kmalu pokaže in se od tu naprej lahko opazuje napredek. Mnogi ki so se cela leta mučili s posledicami prehlajenja in kašlja, so si s Scottovo emulzijo pridobili nove moči in veselja do dela.

Scottova emulzija iz ribjega olja je tako blagostanna in lahko prebavna, da jo radi uživajo odrasli in otroci.

Cena originalni sklenjeni 2 K 60 v. Dobrava se po vseh lekarnah. Proti vposiljavi 10 v. v pisarni znam-ha dobita od tvrde SCOT & BOWNE, d. s. o. s. na Dunaju VII. sklicavje se na naš list nakazuje vposiljav po kupo od kake lekarni

Umrli so v Ljubljani:

Dne 26. januarja: Ignacij Repše, 69 let, star pot 1. — Nežika Štavič, akvizitorjeva žena, 58 let, Rimska cesta 2.

Ustna voda

KALODONT

Zobna krema

Mnogo spodbudi pri nakupu priročno in porabnostnih predmetov vseh vrst obsega 270 strani debeli glavni katalog s 4000 slikami c. in kr. dvorne firme Jan Konrad, razpošiljalnica v Mostu št. 438 (Češko), ki se na zahtevo vsakomur pošlje gratis in franko. Naj torej nihče ob potrebi ur, zlatnine, srebrnine, glasbil, manufakturnega, usnjatega, jeklenega blaga, optičnih stvari, gospodinskih predmetov, kadilnih priprav, toaletnega blaga, igrač, orožja itd., zahteva od imenovane firme najnovejši glavni katalog, kjer najde vsakdo kaj primerne.

Krondorfer

namizna voda

prve vrste in kot zdravilna voda zoper bolehti želodca in mehurja najhitreje priporočila.

Glavna zaloga v Ljubljani: Michael Kastner.

Ideal vseh dam je, imeti lep obraz in polt nežno in aristokratsko, kar je znanimne prave lepote. Nič gub, nič izpuščajev, nič peg; koža čista in zdrava, to so uspehi, ki se dosežejo z uporabo mazila *Crème Simon*, pudra in mila *Simon*. Zahtevajte pravo znamko.

Ako Vaš čaj

K.C.

Vašemu okusu ne ugaja, potem poskusite enkrat najodličnejšo rusko čajno znamko K.C. Popov-čaj. Gotovo boste zadovoljni.

Imenje gospoda prof. dr. Hektorja Marchiafava, profesorja kralj. vseučilišča; ravnatelja zavoda za patološko anatomijo; konzulenta Njegovе Svetosti papeža Pija X.

Rim.

Gospod J. Serravallo

Trst.

Da sem Vaše Serravallovo kinarino z železom, ki ste mi ga blagovito poslali, rekonvalescentom po malezljivih boleznih, posebno po dolgi trajajoči influenci in malokrvnim mladencem. Čast mi je Vam naznati, da mi je bilo Vaše vino posebno všeč in uspešno.

Rim, 10. avgusta 1909.

E. Marchiafava.

Dober zajtrk

kava cele mesece svoj izborni okus. **Oldrich Vitecek, Praga-Karlín št. 204, odd. 18.**

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 29. januarja 1914.

Termin.				
Pšenica za apr. 1914.	za 50 kg	11 93		
Pšenica za maj 1914.	za 50 kg	11 95		
Pšenica za oktober 1914.	za 50 kg	10 94		
Rž za apr. 1914.	za 50 kg	8 98		
Rž za oktober 1914.	za 50 kg	8 58		
Oves za apr. 1914.	za 50 kg	7 91		
Oves za oktober 1914.	za 50 kg	7 86		
Koruza za maj 1914.	za 50 kg	6 85		

Meteorološko poročilo.

Vilina nad morjem 309-2 Srednji zračni tlak 736 mm

čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
28. 2. pop.	742.2	1-1	sl. jvzh.	dež
9. zv.	743.3	1-1	sl. szah.	pol oblak.
29. 7. zj.	743.5	-5.5	sl. svzh.	megla

Srednja včerajšnja temperatura -0.0, norm. -19. Padavina v 24 urah mm 30.

Zahvala.

Ob težki izgubi, ki nas je zadelo povodom smrti naše nepozabne soproge oziroma dobre mamice, gospe

Marije Sulčič

roj. Klaušek

nama je došlo toliko dokazov iskrenega sočutja, da se vsem najprej neje zahvaljujemo.

Posebna zahvala bodi izrečena ž. g. župniku Leop. Kolencu, slav. uradništvu in učitelstvu ter vsem mnogobrojni udeležencem pogreba kakor tudi darovalcem krasnih vencev.

Zidani most, 27. januarja 1914.

Ivan Sulčič, gostilničar in trgovec, soprog, Mara, hčerka

Stalni 404

brojevi agenti

zmožni nemščine se sprejmejo ali pa nastavijo s stalno plačo za prodajanje dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. Ponudbe pod „MERKUR“, Brnc, Neugasse Nr. 20.

Spreten mož

(zastopnik)

za obisk privatnih v svrhu prodajanja nekega živila, se sprejme. Popotnih doneskov 6 K na dan in provizija. Ozira se samo na sorodne, dostojne osebe z dobrimi referencami.

Natančne ponudbe pod „Feber 3862“ na Haasenstejn & Vogler, Praga II.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

Čeluje najboljši priznani

Tanno-chinin tinktura

za lase

čeluje okrepčuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.

steklenica z navodom 1 krono. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialitet, najfiniših parumov, kirurških obvez. svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani Resl'ova cesta št. 1.

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega

v tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin in železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške blagajne v Ljubljani.

Prosim, gospodje ...!

poštu ... enkrat in na-
mažite ... po bratju z

Dr. Dralleja

MALATTINE

Presenečeni boste dobrodejnega učinka. — Odbrita kožna tolača se takoj nadomesti. — Koža se ne napenja in ne peče, nego se začuti prijetna hladnost, žametasta mehkost in voljnost. — Poleg tega postane koža odporna proti vremenskim vplivom. — Neprekosljivo sredstvo za konserviranje kože za zdravnike, kemike itd., ki jim roke pogosto pridejo v dotiko s sublimatom ali ostrimi raztoplinami.

Pušica K — 70 in 120 po vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah, trgovinah z milom in boljših brivnicah.

Juri Dralle, Hamburg (Bodenbach) na L.

Izurjena šivilja

šili takoj za stalno vstopiti k boljši rodbini. Najraje izven Ljubljane.

Naslov pove upravn. »Slov. Naroda« pod „Šivilja 100“.

Kupin vsake množine

praznih steklenic

od mineralnih vod in sicer 1 1/2 in 1/2 literske z zaboji vred.

Prijazne ponudbe z najnižjo ceno na upravn. »Slov. Naroda« pod „Štev. 1000“.

Pristne

komisne čevlje

ki so mi vsled prevelike zaloge in slabe kupčije zaostali, razpoš. po lastni ceni 1/2 par.

Čevlji so pripravljeni za najhitrejši prenos, ali pa za gorke kraje, kjer niso priporočljivi, in najboljše in najmočnejše strovoje sunja. Trdno ščiti, s težkim okovanjem in s usno, jermenom. Pri vsakem paru lančica se st. novost, trdnost in najboljše kakovost. Pri naročitih radostuje mera v centimetrih ali uvedbo številke. Po povzetju pošilja

J. Schüller, Dunaj III., Krieglergasse 6. II.

Vabilo

na

občni zbor

Kmečke hranilnice in posojilnice v Šmartnem pri Litiji

ki se vrši

dne 5. februarja 1914 v hranilni pisarni.

DNEVNI RED:

1. Pozdrav načelnika.
2. Poročilo načelnika.
3. Poročilo računskih pregledovalcev.
4. Potrditev računov in bilance za leto 1913.
5. Volitev načelnika in računskih pregledovalcev.
6. Razni predlogi.

Ako prvi občni zbor ni sklepčen, se vrši čez pol ure drugi, ki je sklepčen ob vsaki udeležbi.

Načelnstvo.

jetrne in krvave klobase

vsak tork in petek.

Vedno fino praško blago, kakor šunke, razne salame, hrenovke, prekajeno meso in kranjske klobase priporočila.

Jan Chalupnik, prekajalec, Stari trg št. 19, Ljubljana.

SIR

zelo fin, polnemasten, kakor tudi skuta se dobi najceneje

v mlekarni Ivan V. dmar

Crni vrh nad Idrijo.

Mazilo za lase.

Varetna znamka NETOPIR napravi g. Ana Križaj v Sp. Šiški pri Ljubljani. Dobi se v Kolodvorski ul. št. 200 ali v trafiki pri cerkvi. V treh tednih zrastejo najlepši lasje. Stekl. po 2 K in po 3 K. Pošilja se tudi po pošti. Izborno sredstvo za rast las. Za gotovost se jamči. Spridčevala na razpolago.

Orožje

skrbno zastreljeno in opremljeno z avstr. zastrelnim pečatom, najboljše kakovosti, razpošilja c. in kr. dvorni dobavitelj

JAN KONRAD, razpošiljalnica, Most št. 443 (Češko).

Samokres K 680, 880, 980, Tercerola K 320, Fiobert Teschingov K 1120, lovske puške K 45 — in več v bogati izbiri.

Glavni katalog z nad 4000 slikami na zahtevo vsakomur gratis in franko. Brez rizika! Zamenja dovolj. ali denaj nazaj!

Pozor! 50.000 parov čevljev.

4 pari čevljev samo 8 K frko.

Ker je več velikih tvornic ustavilo plačila so me poverili, naj velik odstavek čevljev mnogo pod izdelovalnimi stroški spravim v denar. Prodam torej vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih čevljev na trake, usnje, rjavo ali črno, galoš z zbitimi podplati, velelegantni, najnovejša oblika, velikost po številkah. Vsi 4 pari samo 8 K. Razpošiljanje po povzetju.

S. Urbach, izv. v čevljev, Krakov št. 61. Zamenja dovoljena, tudi denar nazaj.

ozdravi brez vbrizganja pri gospodih in damah vse bolezni snolovil, iztok, kapavico, boleznj in mehurju, kjer drugi pomočki odpovedo.

Hernial-Dragee

Škatlja (100 kom.) K 5.—. 2 škatlji za 13 eno zdravljenje. — Izdeluje

Delta Laboratoire de Produits Chimiques à Paris. Dobiva se pri gen. zalogi za Avstro-Ogrsko: Ervin Lederer, lek. Budapesta IV. Muzeum-körsút 21. po povzetju ali ako se znesek pošlje napre.

Pozor, trgovci! Pozor, trgovci!

Zaradi opustitve trgovine prodam skupno visoko pod fakturane cene večje zalogo

izgotovljenih oblek,

srajc, klobukov, čevljev, kovčegov, galanterijskega in drugega blaga. Zanesljivim osebam tudi na ugodne broke.

Istotam je napredaj tudi

registrirna blagajna

nova 1200 — kron, sedaj 500 kron.

Odda se tudi majhen

lokal.

Na cenin nakup vlijudno vabi naslednik

Marije Rovšek.

Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 35.

Med zlatorumen, trčan, zajamčeno čist, v dežicah s 4 1/2 kg vsebine, razpošilja po K 8.50

Čeholastvo Hliraka Bistrice.

Stenograf - strojepisec

ali abs. gimnazijec se sprejme v moji pisarni meseca svečana.

šidovkat dr. Ivan Rudolf v Konjicah.

Čebelni med

iztrčan, zajamčeno prirodno pristen, akacijev ali lipov, razpošiljanje franko v pločevinastih škatljah po 5 kg no povzetju za K 8.50. Preprodajalcem pošljemo vzorce in ponudbe. Izvoz medu (Erster ung. Bienenhonig-Export) BALATONFOKAJAR, (Ogrsko)

Intelligenzien 40 leten samec 3 10.000 K premoženja, se želi prižen ti na kako večje posestvo, gostino ali trgovino, je zelo podietnega duha, marljiv in vztrajen.

Prednost se daje dekletom, a tudi vdove brez otrok niso izključene.

Samo resne ponudbe, če mogoče s sliko, se prost na upravn. „Slov. Naroda“ pod „Štev. 369“

Sprejemem

trgovskega pomočnika

mešane stroke, vojašine prost. O iram se le na znorno moč z večletno prakso. Plača po dogovoru, nastop službe 1. aprila 1914.

A. A. Mlekuz, Bovec (Prim.).

Inteligentna gospodična

zmožna slovenske in nemške steno-

grafije ter strojepisja, z večlet no prakso

išče mesto.

Ponudbe pod „Zanesljiva“ na

upravnishvo »Slov. Naroda«, 376

Služba.

Pri neki tovarni v Istri je popolniti službo ponočnega paznika. Služba je lahka in se vrši samo v notranjem prostoru poslopja, plača je 80 kron in stanovanje. Prednost imajo 40 do 45 let stari samci, vpokojeni orožniki a brez otrok.

Ponudbe do 31. t. m. na upravn. »Slov. Naroda« pod „Paznik/373“.

Kislo zelje

fino domače v sodčkih po 40 in 100 kg razpošilja vedno in v vsaki muožini ter najceneje tvrdka

J. Kušlan, Kranj, Gorenjsko.

Ako uporabljate

Érdal

krema za čevlje, prihranite si polovico dela.

Tovarniška zaloga za Alpeste detele v Ljubljani. Pisarna: Albert Federnik.

„SLAVIJA“

... vzajemno zavarovalna banka v Pragi. ...

Resurveni fond K 60.700-750-12 — kapitalsno odškodnino in kapitalizir K 120.000-300-25

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vsecelni slovensko-narodno upravo.

Vse polnoletne osebe Cigar pisarne so v Gospodski ulici št. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najhitreje. Uživa najboljši sloves, koder postuje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekt!

C. Kr.
kmetijska družba
kranjska v Ljubljani
(ustanovljena leta 1767)

je najstarejši kmetijski zastop v Avstriji, ki nudi svojim udom največje ugodnosti, ne da bi udje imeli kakšne druge denarne obveznosti, kakor da plačajo na leto 4 K udnine. Udje prejema družbeno glasilo „Kmetovalec“ zastop.

„Kmetovalec“
s priloga
„Kmetovalec“
in
„Perutinar“
(XXXI letnik)

je najstarejši, najboljše in bogato s podobami opremljen kmetijski list v slovenskem jeziku, ki ne sme manjkati v nobeni slovenski kmetijski hiši, kjer jim je kaj mar za gospodarski napredek. Izhaja v obsegu dveh pol po dvakrat na mesec. Naročnina je 4 K na leto. Za ude kranjske kmetijske družbe zastop.

Gospo-
darske
potreb-
ščine,

kakor sadno drevje, semena, umetna gnojila, močna krmila itd., dobivajo udje c. kr. kmetijske družbe v najboljši kakovosti, z zajamčeno vsebino po najnižjih cenah ter je vsaka prevara izključena. :: ::

Telefon šte. 16.

Leta 1873. ustanovljena delniška družba

Telefon šte. 16. 129

Stavbno podjetništvo, pisarna za arhitekturo in stavbno-tehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbna in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. — Priporoča se za stavbna dela vsake vrste.

Kranjska stavbinska družba v Ljubljani

Neodvisna

gdč., 24 let, sirota, 300.000 mark premoženja, lične zunanje, se želi poročiti z dostojnim, značajnim gospodom zagotovitvene pozicije. Dopisi pod „A. L. 24“, Hamburg, Hauptpostlag. Diskrecija častna zadeva, zato se na anonimno ne ozira. 400

Likarice

pridne in zanesljive, dobe takoj udobno in trajno delo v tovarni perila 370
Edmund Kotzbek v Kranju.

NA IZBIRO pošilja tudi na deželo: Krasne

BLUZE plašče, kožuhovino, krila, kostume, nočne halje, perilo in vane modno blago.

Zelo solidna tvrdka:

M. Kristofič - Bučar
Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.

Neprekosljiva v

otroških oblekah
in krstni opravi. ::

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI
PORODNIŠNICA
LJUBLJANA, KOMENSKA ULICA 4
SEF. ZDRAVNIK PR. I. DR. FR. DERGANČ

Novel
Kavarna
v centralni
vsebi
KONCERT
novo pridobljena tamburšnega in
pevalnega ansambla zbora „Mlada“
Vse noč odprto.
Z veselošpevanjem
Stefan Miholič.

Kavarna J. Zalaznik

priporoča vsem ljubljencem in gostom z dežele
najboljši zajtrk
kakor priznalo dobro
belo kavo, čokolado, kakao, čaj,
fine likerje in najfinejše pecivo.

Oglarji.

Okoli trideset kompanij oglarjev
dobljajo dela v gozdu Radelbach na
Spodnjem Štajerskem.
Tozadevno se je obrniti na: **Ivan**
Sarh, gozdarski voditelj, pošta
Sv. Lovrenc nad Mariborom, Sta-
gersko. 262

Bliža se stavbna sezona!

Usojam se v ljudno naznaniti, da sem opremil z najboljšimi pri-
pomocmi svojo

tesarsko obrt

da jo moram priporočati kot najsolidnejšo in najcenejšo tvrdko ne
glede na množino vsakovrstnega dela tesarskega obrata.

Priporoča se

Fran Martinec, mestni tesarski mojster,
Ljubljana, Prule šte. 8.

Več spretnih, inteligentnih

prodajalk

inega občevarja, vajenih iz stroke za damsko kontekcijo in bluze, slovenščine
in nemščine zmožnih — prednost imajo take tudi z znanjem srbohrvaščine — dalje

nekaj šivilj

spretnih v probiranju, slovenščine in nemščine zmožnih — prednost tudi z
znanjem srbohrvaščine — sprejme zagrebška kontekcijska tvrdka.

Panudbe pod „Dauernd“, Zagreb, glavna pošta restorante ali osebno
predstavljanje v nedeljo, 1. februarja v hotelu „Union“ med 11. in 1.
uro dopoldne. Vpraša se pri vratarju. 396

Dr. A. KUNST

distriktni zdravnik v Žalcu

naznanja, da je otvoril svoj z električnimi
stroji na najnovejši način urejeni 372

zobozdravniški atelier

s stalnim tehnikom.

Vsa zobotehnična dela v kavčuku ali zlatu
izgotovi v najkrajšem času g. Hurdés, bivši
tehnični asistent na c. kr. zobozdravniški kli-
niki na Dunaju.

Sampanjec
Kleinoscheg

136

Ugledna dunajska veletrgovina z vinom liče spretnega

zastopnika

proti povrnitvi provizije. Zastopstvo se odda za Ljubljano in okolico in
mora prosilec biti pri gostilničarjih in hotelirjih najboljše uveden.

Ponudbe z navedbo dosedanjega poslovanja pod

„Leistungsfähig 5099“

na Rudolfa Messe, Dunaj, I. Seilerstätte 2.

PRVA KRANJSKA MEDICINALNA DROGERIJA
parfumerija, fotografična manufaktura itd.

Oblastveno koncesijonirana prodaja strupov.
Ustanovljena leta 1897.

Anton Kanc
Ljubljana, Zidovska ulica 1.

Ceniki na razpolago.

Ceniki na razpolago.

zdravniško priporočeno kraljevo vino
daje moč in zdravje.

Vzorec 4 steklenice 5 kg franko po poš-
nem povzetju K 450. — Edina zaloga:

Br. Novaković,
veletrgovina vina, Vermoutha, Marsale,
Malage, Konjaka, žganja itd.

LJUBLJANA.

Wotan-
svetilka

z vlečeno
svetilno žico

V zalogi pri
elektrarnah in instalatejih

Ženini in neveste!

Poročno prstano in primerna poročna darila na primer srebrno in China srebrno namizno
orodje v lepih kasetah kupite najbolje in najceneje pri tvrdki

F. ČUDEN

LJUBLJANA

samo Prešernova ulica 1

Cenik s koledarjem 1914 poštine prosto.

254